

VEAIC MOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini — 1 leu

Regată pe Baltica

Foto : L. Peeghel

DIN SUMAR:

- **Mașina termică și necunoscutele ei mecanisme**
- **Timpul liber — trecutul și viitorul lui**
- **De simbătă pînă miercuri**
- **De ce cad pisicile în picioare?**
- **Beția cu infrasunete**

19

ANUL XXIX
11 MAI 1973
(1469)

În 1956, în Guyana Britanică s-a întâmplat un incident pe care l-am putea numi simptomatic. Din cauza epuizării zăcămintelor, niște mine de bauxită au fost închise. Căutând să evite cheltuielile pe care le-ar fi implicat strămutarea muncitorilor în alte părți, compania care exploatarea minele a hotărât să pensioneze un număr dintre ei, care locuiau în așezarea vecină. În primele câteva luni, proaspeții pensio-

nari s-au simțit excelent. Se duceau la vânătoare, la pescuit, se odihneau în hamacuri. Curînd, însă, atmosfera s-a înnegurat. Viața le părăsea fără sens, oamenii erau tot mai deprimați. Și, în cele din urmă, au hotărât să coboare din nou în mină. Cum nu puteau face o muncă utilă, au început să extragă... argilă. Munca nu le era retribuită, argila era spălată de ploile tropicale, dar oamenii nu lăseau lucrul.

Documentar

Timpul liber — trecutul și viitorul lui

Și totuși omul a asociat dintotdeauna aspirația către fericire cu posibilitatea de a avea cât mai mult timp liber. Acest mod de a privi lucrurile explică, de altminteri, de ce în diverse perioade ale istoriei utopiștii își imaginau viitorul ca un carnaval universal, ca o sărbătoare fără sfârșit în care munca să se contopească cu jocul, arta cu viața, rațiunea cu fantezia. În secolul nostru, ritmurile evoluției științei și tehnicii au atins un stadiu în care vechea aspirație pare uneori foarte aproape de realitate. Dar omul este totuși — cum am văzut — o făptură contradictorie. Deși dorește sincer să comprime munca, în momentul cînd e privat de ea se simte nefericit. Cum a fost împăcată această contradicție de-a lungul vremurilor?

O categorie istorică

Astăzi problema timpului liber este indisolubil legată de noile tendințe ale dezvoltării sociale, cum sînt urbanizarea, revoluția științifico-tehnică, evoluția culturii de masă, pătrunderea tehnicii în viața cotidiană, modificarea funcțiilor familiei, creșterea duratei medii de viață etc.

În curs de un secol și jumătate, mai exact între 1800 și 1950, numărul orelor prestate săptămînal de muncitorii industriali a scăzut considerabil. La mijlocul secolului trecut ziua de muncă mai era fixată prin lege la zece ore. Perfecționarea mijloacelor tehnice a dus apoi la creșterea impetuoasă a vitezei transporturilor, la o continuă dezvoltare a serviciilor pentru populație și a mijloacelor de comunicație. Dar în afară de faptul că a comprimat timpul cheltuit pînă atunci cu diverse activități menajere sau în industrie, progresul științifico-tehnic a dus și la necesitatea sporirii continuu a timpului liber. Căci cu cît industria producea mai multe bunuri de consum, cu atît era nevoie de mai mult timp liber pentru a consuma aceste bunuri. În momentul de față este produsă pe glob o fantastică cantitate de bunuri care pot fi consumate numai în timpul liber. E vorba de obiectele tehnice de uz gospodăresc (televizor, frigider etc.), de articolele sportive, de cărți, filme etc. Pe de altă parte, sporirea duratei timpului liber este și o necesitate economică, întrucît industria modernă cere din partea muncitorilor o sumă de cunoștințe pe care ei nu și le pot apropria direct în procesul muncii. Timpul liber se află prin urmare într-o strînsă legătură cu relațiile de muncă și cu natura orînduirii economice, cu politica și ideologia, cu arta, filozofia etc. De altminteri această corelație rezultă limpede și din „evoluția” istorică a noțiunii de timp liber.

În societatea primitivă, condițiile materiale precare și permanenta luptă pentru existență nu lăseau omului prea mult timp liber. Munca și timpul liber încă nu se delimitaseră. Timpul liber „consumat” de omul primitiv pentru dans, cîntec, imitarea animalelor, povestirea de mituri și legende alcătuiă un tot unic cu viața lui de muncă, luptă, vînaoare.

Forme independente, deci evolute, de utilizare a timpului liber au apărut pentru prima oară în societatea sclavagistă. Cetățenii liberi ai Atenei se îndeletniceau cu gimnastica, atletismul, muzica, cu convorbiri filozofice. Jocurile olimpice se bucurau de o enormă popularitate. În cursul lor se încheiau chiar „armistiții” între părțile aflate în război.

Această delimitare a însemnat un mare pas în evoluția culturii, întrucît munca și timpul liber s-au putut specializa și adînci pe baza unor principii contradictorii. Ea a facilitat dezvoltarea unor aptitudini și deprinderi, a unor tipuri de conștiință calitativ diferențiate. Eliberat de limitele unei activități strict necesare, impuse, tipul de conștiință cu înclinații către experiment, explorare, joc a găsit acum un cîmp de desfășurare mai larg. În societatea antică delimitarea a îmbrăcat forma contradicției dintre munca fizică

dependentă a robilor și activitatea intelectuală a cetățenilor liberi.

Căci lenevirea, lipsa totală de activitate, nu era socotită la grecii antici timp liber. Acesta din urmă era înțeles ca o activitate ocazională nu de cauze exterioare, ci de înclinații și potențe firești, proprii organismului, ființei umane în general.

La romani, această imagine clară a semnificației sociale a timpului liber a început să se estompeze. Pentru ei timpul liber avea o valoare pur personală, individuală. Elogiind timpul liber, Seneca și Pliniu visau la „evadarea” în sinul naturii, la retragerea

„produse” ale timpului liber. Funcția inițială și extrem de importantă a scrisului a fost fixarea experienței, transmiterea de la o generație la alta a cunoștințelor acumulate. În aceste condiții scrisul a putut să apară numai grație unui surplus de timp liber. De asemenea, la început, realizarea unei cărți — scrierea ei de mină — reclama un mare volum de muncă și dura ani de zile. Nu mai puțin timp a cerut și deprinderea cititului.

Apoi, în epoca Renașterii au apărut germeii unui nou mod de a petrece timpul liber: modalitatea „mondenă”. Aristocrații și, în genere, cei avuți in-

el poate oricînd deveni un fel de prios. De aici și pînă la trîndăvie n-a mai fost decît un pas. Trîndăvia a generat la rîndu-i tot felul de forme de „omorie” a timpului: jocul de cărți, vînaoarea, turnirele, balurile, complicațiile etichetei, obiceiul de a ține animale de casă.

Ulterior, fantezia a mers și mai departe. Simbolurile prestigiului social au devenit mai subtile, mai variate. Aristocrația căuta să arate cu orice preț că se dedică exclusiv unor „îndeletniciri nepractice” și nu coboară nicînd pînă la „proza cotidianului”. Acest deziderat nu putea fi atins decît des-

coperind cunoștințe și deprinderi care necesitau un lung antrenament individual ca, de pildă, învățarea unor limbi moarte, mînuirea sabiei sau pistolului, erudiția gastronomică etc. Pentru alte categorii sociale, însă, munca înserna o datorie, o vocație. Tot ce era important, semnificativ în viața lor avea o legătură directă cu munca.

Așa se face că în ultimele secole ideea valorii etice a muncii a intrat treptat în conștiința majorității oamenilor. Ea a devenit, am putea spune, alfa și omega preceptelor etice, religioase și filozofice. Atunci cînd subliniază nobilul rol al activității creatoare în formarea personalității și evoluția culturii, specialiștii nu fac de aceea decît să pună în lumină faptul că educația omului viitorului nu poate fi concepută în afara sferei producției. În ceea ce privește „consumul” timpului liber în viitorul apropiat și mai departe, există două posibilități: fie ca acest interval de timp să fie folosit pentru satisfacerea celor mai simple nevoi ale maselor largi, fie ca el să trezească în fiecare om germeni spiri-

tuali, interes pentru creație, preocupări în stare să umple orice durată de timp liber. Formele pe care le vor îmbrăca aceste posibilități vor fi hotărîte de condițiile și de necesitățile locale.

E. V. Sokolov

documento.

documentar docum
mentar documentar de
documentar document
mentar documentar docu
r documentar documentar
umentar documentar docu
ar documentar documentar
umentar documentar docu

Împletirea plăcutului cu utilul

Foto: P. Nosov

cît mai departe de forfota cetății și de treburile publice. E adevărat că Seneca recomandă totuși alternarea timpului liber cu munca, realizînd astfel o mai bună punere în valoare a ambelor componente.

Romanilor le plăcea să-și petreacă timpul liber în terme, adică în băi publice. Sălile de marmură frumos ornate, bazinele de innot, galeriile pentru plimbări, încăperile special amenajate pentru diverse sporturi, camerele de odihnă, galeriile de artă, grădinile, fîntinile, etc., alcătuiă complexe social-arhitectonice care atrăgeau un mare număr de oameni. Această combinație de forme atît de variate într-un ansamblu unic era, desigur, o invenție foarte izbită pentru vremea aceea.

În evul mediu omul își consacra cea mai mare parte a timpului liber sărbătorilor religioase care, în calendarul bisericii catolice, treceau de o sută. Datorită condițiilor economiei naturale, munca nu era prea intensă, iar folosirea timpului liber pentru reflecții filozofice îmbrăca forme religioase. Petrecerea lui se făcea între zidurile mănăstirilor. Viața spirituală era socotită contrariul forfotei „lumești”, adică comerțului, producției, grijii pentru confortul individual. Așa se explică și de ce mănăstirile au fost de multe ori atunci centre de învățămînt și cultură, iar uneori chiar păstrătoare ale tradițiilor și conștiinței naționale.

Dealtfel, trebuie să subliniem că păstrarea tradițiilor, realizarea continuității culturii în cea mai largă accepție este și acum una din cele mai importante funcții ale timpului liber.

Scrisul, tiparul și alte forme de cultură — a căror însemnătate nu mai trebuie subliniată — sînt deci tot atî-

cep să practice călăria, scrima, gimnastica, să se pasioneze de pictură, sculptură, filozofie și știință. Dante, de pildă, a făcut o ascensiune în munți, lucru total neobișnuit pe atunci. Totodată, timpul liber a început să fie din nou folosit pentru învățatură, reflecții filozofice și dezvoltarea personalității.

Din discuții

s-au intrupat științele

Ulterior, multe din ocupațiile care inițial au luat naștere în sfera timpului liber au dobîndit o mare valoare socială, iar în vremea noastră au devenit chiar forme de muncă. Așa s-a întîmplat, de pildă, cu unele științe ca botanica, zoologia, geologia. La rîndul ei, filozofia s-a născut din discuții prietenești, iar unele forme ale artei din joc.

Se vede astfel că funcția experimental-creatoare a timpului liber are o legătură directă cu progresul culturii, cu spiritul inovator, cu transformările revoluționare din societate. Timpul liber este un fel de laborator de cultură în care omul experimentează fără să se gîndească la un folos material direct, la un efect practic etc. În timpul liber el se poate lăsa furat de vise, de imaginație. În timpul liber au fost de aceea concepute marile opere și s-au înfiripat idei care, ulterior, au „răsturnat Universul”.

Dar numai timpul liber ca atare nu este indelutător pentru creație. Dacă nu e consacrat unor îndeletniciri, dacă e fărîmîțat în mărunte activități cotidiene sau închinat exclusiv distracției

Mereu tînăr, mereu dinamic

Mereu tînăr, mereu dinamic, mai puternic ca oricînd, Partidul Comunist Român a împlinit, la 8 mai, 52 de ani.

E mereu tînăr pentru că își soarbe seva dătătoare de viață din adîncul legăturii cu poporul, cu glia, din concepția înnoitoare, revoluționară despre lume și viață care stă la temelie zilei de mîine a omului de pe tot globul, materialismul dialectic și istoric.

E mereu dinamic pentru că politica sa este la unison cu cele mai scumpe năzuințe ale maselor, este în săși expresia cerințelor obiective ale progresului material și spiritual al țării. Intemeierea sa a deschis o pagină nouă, neasemuită în lupta de veacuri a poporului pentru scuturarea împilării și pentru o viață liberă, demnă, dreaptă, omenească. În partidul comunist, clasa muncitoare, întregul popor au dobîndit o avangardă vie, clocotitoare, care și-a dovedit strălucit capacitatea de a se orienta în complicatele meandre ale istoriei și a-i călăuzi către victoria deplină asupra claselor exploatare, către înlăturarea revoluției socialiste, către edificarea cu succes a noii orînduirii pe pămîntul românesc.

E mai puternic ca oricînd pentru că e înconjurat de dragostea și încrederea nemărginită a poporului, care s-a convins prin mii de fapte că Partidul Comunist Român își îndeplinește cu cinste în orice împrejurare misiunea sa istorică de forță politică conducătoare a întregii națiuni. Poporul nostru știe prea bine că

marile înlăturări obținute de România socialistă în toate compartimentele vieții economico-sociale sînt deopotrivă o dovadă a forței și energiei creatoare, a eroismului cu care clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, muncesc pentru înlăturarea noii orînduirii, cit și a justeții politicii marxist-leniniste a partidului. O contribuție esențială la rezolvarea problemelor care se ridică în fața societății românești aflată în plină construcție socialistă, la promovarea spiritului ei dinamic, novator o are, cum o știm cu toții, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Clarviziunea și energia sa neobosită, consecvența revoluționară și devotamentul său fără margini față de marea cauză a slujirii poporului personifică virtuți din care partidul nostru își trage forța-i de nebiruit.

Toate acestea ne fac să simțim că steagul socialismului și comunismului se află în țara noastră în mîini vrednice, în mîini sigure. Înarmat cu o teorie științifică despre lume și viață, pe care desfășurarea evenimentelor istorice o confirmă cu elocvența faptelor, avînd un program și o linie politică care corespund cu interesele tuturor celor ce muncesc, cu interesele vitale ale națiunii, o vastă experiență revoluționară, partidul comunistilor conduce ferm România socialistă către împlinirea înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului, către culmi de civilizație și progres.

Omul poate lucra astăzi un timp mai îndelungat la adîncimi de pînă la 100 m. Acolo unde brațul său nu mai ajunge, robotul preia ștabela. După cum se știe, pentru lucrări cu durată mai îndelungată pe fundul mării, la adîncimi nu prea mari, au fost construite așa-numitele case submarine, care oferă scufundătorilor, în orele libere, condiții de viață aproape identice cu cele de pe sol.

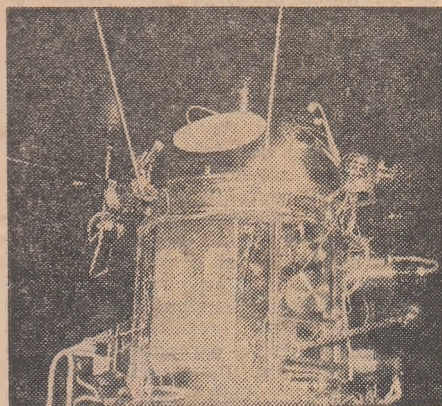
În același timp cercetările sînt îndreptate și spre asigurarea unor aparate și metode de lucru la adîncimi mai mari. Un nou hidrocomplex — numit „Krolik” — este destinat încercării aparatelor de scufundare, experimentării unor metode de scufundare care să micșoreze la minimum riscurile și antrenamentul intens. Presiunea din interiorul lui poate ajunge pînă la 30—35 de atmosfere, care corespunde cu aceea de la 300—350 m adîncime. În momentul cînd se vor putea efectua curent lucrări la acest nivel, va deveni accesibilă omului aproape întreaga platformă continentală, adică o suprafață cit cea a Africii și adăpostind probabil bogății tot afit de importante.

Adîncimile mai mari rîmîn deocamdată rezervate roboților. Unul din acestea, „Krab”, experimentat destul de recent, va efectua diverse operații la 3000—4000 m adîncime și se bucură de aprecierea specialiștilor din toată lumea.

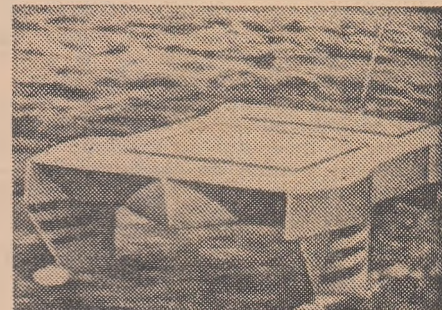

a fost realizată o nouă fibră coră de șase ori mai rezistentă decît otelul. pinza țesută din această fibră poate fi utilizată ca suport pentru cauciucurile de automobil sau, în industria de avioane, la confecționarea de „aripi” gonflabile pentru stabilizarea capsulei cu echipaj în caz de avarie stop

În 1972 au fost lansate în uniunea sovietică 89 de obiecte cosmice : stațiile automate „luna-20”, „venus-8”, „prognoz” și „prognoz-2”, 72 sateliți din seria „kosmos”, 9 sateliți meteorologici și de comunicații și 4 sateliți în cadrul programelor de colaborare internațională stop

a fost realizat proiectul unui tip de navă care îmbină particularitățile catamaranelor cu ale navelor cu zburături subacvatice și ale celor cu pernă de aer, după opinia specialiștilor, noul tip de navă ar avea o excepțională stabilitate pe timp de furtună, indiferent de intensitatea curenților de aer și de puterea valurilor stop

un zgîrie-nori aflat în construcție la paris va avea o înălțime de 209 metri. scheletul edificîului nu este ca la alte edificii similare, metalic, ci o „coloană vertebrală” monolită din beton armat care îi va asigura, după cum se afirmă, o mare rezistență. cum acest edificiu de 56 de etaje va cîntări circa 115 000 de tone, el se va sprijini pe 24 de piloni înfipti la 70 de metri adîncime. cele 25 de lifturi care vor deservi locatarii vor circula cu 3,5-6 metri pe secundă stop

TRANSPORTUR

Debarcader aerian

Noua aerogară din Leningrad care a primit primii oaspeți acum trei săptămîni amintește de silueta unei nave maritime. Forma pereților, finisajul lor exterior, cele cinci reflectoare plasate pe acoperiș și sugerînd coșurile unui transatlantic, toate dau într-adevăr impresia unei nave care se avîntă pe mări. Ziua, prin reflectoare pătrunde lumină în clădire, iar noaptea ele luminează.

Aerogara are dimensiuni impresionante — o lungime de 250 m. O cale de acces de forma unei elegante potcoave duce spre intrarea centrală aflată la nivelul etajului întii. Cele trei niveluri ale salonului de pasageri sînt unite prin casele lifturilor și spiralele scărilor.

Pentru prima oară în Uniunea Sovietică a fost introdusă pe acest aeroport metoda de înregistrare a pasagerilor la alegere. Biletele pot fi vizate, iar bagajele predate la oricare din ghișeele existente. Procedul a devenit posibil grație unei linii semiautomate de transport și sortare a bagajelor și a unui sistem electronic de informare și înregistrare a pasagerilor. De asemenea, drumul pe pistă a fost mult scurtat. Un trotuar rulant aduce pasagerii din aerogară direct la avion printr-un tunel.

Noua aerogară rezolvă pentru prima dată o problemă extrem de complicată : separarea fluxurilor de pasageri. Într-adevăr, în incinta modernului debarcader aerian din Leningrad fluxurile de pasageri care merg în direcții diferite nu se întretaie.

Petrol!!!

Foto : L. Sapojnikov (A.P.N.)

să nu zacă prin șanțuri și pe cîmp, unde distrug peisajul ?

De cîțiva ani au fost propuse mai multe soluții. Una din ele constă în aruncarea anvelopelor în mare, pentru a crea din ele recife submarine artificiale. Experiența, puțin costisitoare, s-a dovedit încurajatoare, căci fauna și flora marină au adoptat noul tip de adăpost și au repopulat zonele pustii în care apăruseră „recifele” clădite de mîna omului.

În cadrul altor experiențe, anvelopele umplute cu pămînt în care fusese semănată o graminee foarte rezistentă au servit la stabilizarea malurilor rîurilor.

Recuperarea negrului de fum, unul din principalele componente ale cauciucului, este o soluție care asigură amortizarea parțială a investițiilor mari reclamate de instalarea unui incinerator nepoluant.

În fine, cea mai recentă soluție preconizează introducerea anvelopelor într-o structură simplă cu care sînt „tapisate” punctele periculoase de pe șosele : stîlpii pasarelelor pentru pietoni, curburile exterioare ale virajelor bruște, copacii, stîlpii indicatoarelor de circulație. În felul acesta, în caz de accident, s-ar putea evita traumatismele pasagerilor și reduce la minimum avariile vehiculului. În cadrul primelor experiențe, un automobil care a intrat într-o astfel de barieră cu viteza de 65 km/oră s-a ales doar cu o infundare a aripii, a capotei și a grătarului radiatorului. La 80 km/oră s-au turfit ambele aripi și grătarul, dar radiatorul, farurile și direcția au rămas intacte. Foarte important este și faptul că ba-

riera absoarbe energia de șoc și nu aruncă vehiculul înapoi pe șosea, ca pe o minge. O mașină care vine cu 100 km pe oră este astfel oprită pe o distanță mai mică de 5 m și nu suferă decît o oarecare avariere a caroseriei.

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Omul și robotul

Încurajată de succesele obținute, tînăra explorare submarină, care abia a împlinit 30 de ani, continuă să progreseze rapid. Graba ei este perfect justificată. „Continentul albastru” ascunde mai multe minerale decît toate celelalte șase continente laolaltă, iar ca producător de proteine poate fi comparat cu o uzină de dimensiuni fabuloase. Dar scufundătorii fac neprețuite servicii și pescuitului, construcțiilor portuare, întreținerii și reparării navelor și exploatărilor petoliere.

Problemele tehnico-științifice și organizatorice ridicate de explorarea mării și oceanului amintesc foarte mult de cele suscitade de cercetarea spațiului cosmic. Una din ele este : omul sau automatul ? Asemenea confrăților lor care scrutează Cosmosul, oceanologii sovietici au hotărît : omul și automatul.

SECURITATEA RUTIERĂ

Barriere antișoc din anvelope uzate

Sute de milioane de anvelope de toate tipurile, pentru automobile, avioane, tractoare etc., sînt fabricate anual în lume. Mare parte din ele se uzează și trebuie aruncate. Or, cauciucul nu putrezește, nu se pretează la recuperarea substanțelor pe care le conține și pentru a fi distrus prin ardere reclamă instalații costisitoare de filtrare a gazelor nocive și a funinginii. Așa stînd lucrurile, ce se poate totuși face pentru ca anvelopele uzate să nu ajungă în depozitele de gunoi sau, mai rău,

DE SÎMBĂTĂ PÎNĂ MIERCURI

Carnavalul la Rio

Lucrul nu se putea întâmpla decît într-o vineri, și încă în 13. Încît, cum de dimineață toată lumea aștepta cu sufletul la gură nenorocirea care trebuia să vină (căci ziua de vineri, care mai cade și în 13, e neapărat cu ghinion), în prima clipă nimeni nu s-a îngrozit cînd în localul învăluit în fum gros de țigară al „Lusitaniei” a răsunat o frază care a oprit brusc toate discuțiile, făcîndu-le mașinii de la casă și chiar sfîrșitul plăcintelor în bucătărie:

— Dudca a paralizat și n-o să poată ieși pe Avenida (bulevard din Rio de Janeiro, unde se desfășoară spectacolul Carnavalului — N.R.).

Vestea o adusesse Zeka, care tocmai se înapoiasse la circioma bătrînelui Pedro de la adunarea comitetului unde se dezbătuseră ultimele detalii ale spectacolului ce trebuia să urmeze. Tăcerea mormîntală care s-a lăsat în încăperea la rostirea acestei fraze n-a făcut decît să sublinieze tragismul situației. Liniștea a mai durat cîteva clipe, după care a răsunat vocea sugrumată de emoție a Silviei:

— Nu, nu se poate!...

Și parcă abia atunci cumplitul înțeles al vestii aduse de Zeka a fost și mai bine sesizat de cei care ședeau în jurul măsuțelor ori la tejghea și, doar cu un minut înainte, sorbiseră tacticos dintr-o halbă de bere, citiseră ziarul ori discutaseră aprins despre meciul dintre „Flamengo” și „Vasco”, completaseră bilete de loterie etc. Dacă Dudca nu putea participa peste două zile la parada școlilor de samba, însemna că școala „Santa Marta”, din care făceau parte clienții „Lusitaniei”, mergea sigur la înfrîngere.

Dudca, astăzi în vîrstă de 49 de ani, celebru maestru de sală din Rio de Janeiro și cel mai talentat maestru de ceremonii al școlilor de samba, posedă, incontestabil, o tehnică subtilă. Evoluțiile lui se remarcă prin eleganță, finețea figurilor, printr-o grație desăvîrșită a săriturilor și o uluitoare viteză a piruetelor, încît un cunoscut teoretician al baletului francez, care a asistat odată la niște repetiții ale școlii „Santa Marta”, l-a comparat entuziasmat cu Nijinski din tinerețe. Pentru „Lusitania”, ca de altminteri pentru tot orașul, Dudca era o figură la fel de celebră ca Pele — „regele fotbalului”, ca Elsa Suarez — „regina sambei”, sau ca celebrul sergent Manuêlo Borges, care a intrat în istorie pentru că, în 1920, l-a salvat pe regele Albert al Belgiei din valurile perfide ale oceanului, lângă Copacabana.

Iar dacă la ultimele 20 de carnavaluri „Lusitania” a sărbătorit de patru ori victoria „academicienilor” de la „Santa Marta”, cea mai mare contribuție la dobîndirea acestor succese a avut-o, evident, Dudca. Faptele lui Dudca au fost evocate nu numai de ziare și pliante turistice, ci și de toate lucrările științifice consacrate istoriei carnavalului. Acesta era omul care se îmbolnăvise cu circa 24 de ore înainte de începutul carnavalului și cu 48 de ore înainte de startul principalei competiții a acestei serbări: parada școlilor de samba.

Mai important

chiar decît fotbalul

Pentru a da, însă, o imagine și mai pregnantă despre adevăratele proporții ale dramei care a lovit „Lusitania” în acea memorabilă vinere „neagră”, am să recurg la o scurtă incursiune în istoria și teoria carnavalului brazilian. Dealtfel, n-am să mă refer prea mult la istorie și cu atît mai puțin la teorie. N-am de gînd să descriu carnavalul de acum 100 de ani, cînd participanții se amuzau stropindu-se cu apă unii pe alții. N-am să dau detalii nici

despre paradele de la începutul acestui veac. Căci ne interesează numai ultima etapă a multiseclarei istorii a carnavalului care a început la mijlocul secolului nostru. Dar, mai întîi, de unde vine acest nume paradoxal (întrucît cei mai mulți membri ai cluburilor sînt analfabeți): școală de samba? Există cîteva versiuni. Una din ele am aflat-o de la Joao Saldanha, specialist deopotrivă în fotbal și în tradițiile carnavalului.

— La începuturile ei, samba nu era

și chioscurile sînt închise, mașinile din tipografii și loteria se opresc, luminile semafoarelor se sting, dar se aprind în schimb, de entuziasm inimile muzicanților. În aceste zile, copiii rămin fără doici, străzile fără măturați, bisericile fără credincioși, nimeni nu discută politică și nu lustruiește ghete; soldații părăsesc de capul lor cazărmile, autobuzele își schimbă traseele; în răpăit de tobe sînt sparte zgomotos pahare de bere; celebra Copacabana rămîne pustie; vinzătorii de înghețată

În iureșul dansului, inimile muzicanților se aprind de entuziasm.

privită cu ochi buni, mi-a explicat Saldanha. De aceea, seara, cînd se întorceau de la reuniunile lor, amatorii de samba răspundeau la întrebările: „Unde ai fost?”, „Ce ai făcut?” prin afirmații ca:

— Am fost la școală.

— De ce seara?

— Pentru că săracii lucrează ziua și numai noaptea pot învăța.

În felul acesta, zgomotoasele, dezordonate grupuri care au transformat așezatul carnaval al funcționarilor, cu valsuri și polci, într-o sărbătoare a sambei clocotind de patimi vulcanice, într-o întrecere dezlănțuită și o crinchenă disputată reluată cu o nouă forță în fiecare an, au început să fie asociate cu ideea de „școală”. La drept vorbind, carnavalul nici nu mai e o simplă serbare. Și nici numai o tradiție îndrăgită; tradiția e respectată pentru că așa se cuvine, pentru că oamenii s-au obișnuit cu ea. Carnavalul e însă altceva, un lucru fără de care nu poate fi concepută viața, este o particularitate a brazilienilor, în a căror existență joacă un rol mai important decît decît fotbalul. Finala campionatului orașenesc din Rio de Janeiro, de pildă, poate răscoli tot orașul, dar spre stadion se îndreaptă numai 150 000—200 000 de inși din cei 4 milioane de locuitori. Nu afirm că la carnaval participă toți locuitorii orașului, dar nu există om la Rio pe care această sărbătoare să nu-l privească într-un fel sau altul. Chiar și aceia, puțini la număr, care nu agreează acest „spectacol plebeian”, îl apreciază măcar pentru că le aduce patru zile libere.

Carnavalul este organizat în săptămîna care precede „postul mare” catolic și durează aproape patru zile: de sîmbătă după-amiază pînă miercuri la 5 dimineață. În aceste patru zile, activitățile obișnuite încetează nu numai la Rio, ci în toată țara; băncile

și socotese bucușii eișturile, iar proprietarii de cinematografe își calculează amărîți pierderile.

Primul răpăit de tobă

Avînd în vedere dar situația creată, cînd soarele s-a ridicat deasupra statului Guanabara și pe străzi a răsunat primul răpăit de tobă al clubului „Bola Preta”, conducerea școlii „Santa Marta” a hotărît ca, în locul lui Dudca, pe Avenida să iasă Julinho, unul din elevii celebrului maestru.

După agitația din cursul zilei, Avenida Vargas se potolise în sfîrșit, în așteptarea spectacolului oferit de școlile de samba. Pe la 6 seara, poliția a interzis accesul pe bulevard și fișia lată de beton încins de arșiță, acum pustie, a oftat parcă adînc, pregătindu-se să facă față marii încercări. În jurul catedralei Candelaria, se auzea un scurt răpăit de tobe. Școala „Unidos de Padre Miguel”, care urma să deschidă parada (desfile), se și înclonase, dar tribunele de lemn cu o lungime de un kilometru, special amenajate pentru carnaval pe ambele părți ale bulevardului, nu erau nici pe jumătate pline. Abia pe la șapte jumătate, a început Avenida să se însuflețească. Dinspre capătul bulevardului s-a ivit atunci un „jeep” decapotabil, în care stătea în picioare o mulțură rotufeie și veselă într-un bikini roșu și cu eșarfa de „Regină” a carnavalului” petrecută peste umăr. Lîngă ea — doi grăsuți bine dispuși, cu coroane pe cap și încinși cu niște banderole verzi, pe care erau cusute cu alb și auriu cuvintele: „Cetățeanul samba” și „Padre Miguel”. Desfile începea...

„Santa Marta”, pe care sorții o situau pe penultimul loc — 9 — trebuia să se prezinte la punctul de pornire la ora trei noaptea, să se încloneze la

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

cinci și să înceapă spectacolul a doua zi la șase dimineață.

Școlile iau startul una după alta, la intervale de două-trei ore. Fiecare școală iese în Avenida ca pe un cîmp de luptă. O luptă care nu se dă de azi-de ieri, ci chiar de a doua zi după terminarea carnavalului precedent, cînd începe o nouă etapă a acestui război neîntrerupt, un război în care sînt îngăduite orice mijloace pentru dobîndirea victoriei.

„Ladies and gentlemen! Mesdames et messieurs! etc. — au început, așadar, să anunțe crainicii în diverse limbi. La această oră, pe Avenida și-a făcut apariția școala de samba „Santa Marta”. În fruntea coloanei era o stemă: o enormă harfă aurită pe care se putea citi: „Școala de samba „Santa Marta” salută autoritățile — civile, militare și religioase — presa, televiziunea și radioul, precum și întreg poporul și roagă să i se facă loc să treacă!”.

Urma apoi șirul de directori, în ja-chete negre și jobenuri lucitoare, după care veneau dansatorii. Așa cum armatele se împart în divizii, regimente și batalioane, coloana de cîteva mii de oameni ai școlii de samba era împărțită în cîteva zeci de subunități cu nume exotice, cu conducători, costumele și maniera lor specifică de a dansa samba în cadrul unei teme generale pentru toată școala. Defilarea „Santei Marta” exprima în dansuri, costume și decorațiuni, ideea: „Brazilia de la Cabral (amiral portughez, care a ajuns în 1500 la țărmurile actualului teritoriu al Braziliei — N.A.) pînă în zilele noastre”. Și fiecare grup ilustra un anumit capitol din istoria țării. „Aripile de aur”, de pildă, îi prezentau pe indieni salutîndu-l pe Cabral. „Dragonii Independenței” se travestiseră în cei dintîi exploratori ai teritoriului viitoarei Brazilii. Grupul „Doamnele și cavalerii din cazinoul „Fluminense” prezentau istoricul abolirii sclaviei...

Soarele ardea necruțător, revărsînd asupra Avenida un val crescînd de arșiță. Șirul de directori ai „Santei Marta” ajunsese în fața lojei guvernatorului, în timp ce sfîrșitul coloanei mai era la vreo kilometru în urmă, lîngă catedrala Candelaria. Camerele de televiziune transmiteau în Europa și în America de Nord spectacolul acestei școli de samba. Asfaltul se topea de atîta căldură. Crainicii de la posturile de radio comunicau entuziasmați că la ora 12 fuseseră bătute toate recordurile: durata spectacolului oferit de o școală de samba și temperaturatura aerului într-o zi de carnaval. Niciodată, în ultimii 100 de ani nu se mai înregistraseră la ora douăsprezece 42 de grade la umbră. Dar școala „Santa Marta” nu defila la umbră...

Mai mulți spectatori din tribună fuseseră transportați la cele mai apropiate spitale. Undeva, în mijlocul coloanei, s-a prăbușit pe asfaltul fierbinte Dona Maria, care interpreta rolul prințesei Isabela. Dar nici publicul din tribune, nici fotoreporterii care minuiuau febril aparatele fotografice și nici telespectatorii, nu bănuiau măcar că picioarele goale ale tinerei Araci, una din cele mai importante participante la spectacol, fuseseră arse de asfaltul încins încă cu o jumătate de oră înainte, la numai 30 de secunde după ce, pierzîndu-și un pantof, îl zvirlise și pe celălalt, ca să nu-și piardă echilibrul. Toată lumea se uita la picioarele ei și nimeni nu-i vedea gura schimonosită de durere.

Dar cum se prezenta noul maestru de sală, Julinho? Unde era el acum? se întrebau spectatorii care aflaseră despre tragedia școlii „Santa Marta”

I. Fesunenکو

(Continuare în pag. a 11-a)

INTRE 10 ȘI 17 MAI

Festivalul dramaturgiei ruse și sovietice

La numai o lună după încheierea Festivalului dramaturgiei românești în U.R.S.S., în teatrele din țara noastră se desfășoară, între 10 și 17 mai, săptămîna de vîrf a Festivalului dramaturgiei ruse și sovietice.

Datele sînt cu totul relative pentru că, de fapt, în întreaga stagiune teatrală, începînd din toamnă și pînă la sfîrșitul lunii iunie, dramaturgia rusă și sovietică este amplu reprezentată. 31 de premiere și 29 de reluări, cărora li se adaugă pînă la sfîrșitul stagiunii alte 7 piese în repetiție, ne dau imaginea clară a unui important act de cultură, ce se realizează pe 45 de scene din București și provincie.

51 de piese, semnate de 32 de dramaturgi din țara vecină și prietenă, au

ani de la nașterea marelui dramaturg rus și universal — A. N. Ostrovski.

Larg reprezentată în programul Festivalului, pentru mesajul ei revoluționar, profund umanist, închinat idealurilor înaintate ale oamenilor, dramaturgia sovietică aduce în fața publicului românesc, o dată cu operele lui Gorki și Maiakovski, cele mai izbutite creații ale lui Kataev, Bulgakov, Zorin, Roșcin, Volodin, precum și piesele celor mai populari dramaturgi sovietici actuali — Arbuzov și Rozov.

Micii spectatori vor avea prilejul să vadă sau să revadă „Scufița roșie”, „Cele 12 luni ale anului”, „Galoșul fermecat”, „Iepurașul îngimfat”, „Darul lui Bai-Bai”, „Crăiasa zăpezilor”, „Aladin și lampa fermecată” și altele.

Izvorite din dorința de a promova cît mai larg cunoașterea și apropierea reciprocă, Festivalul dramaturgiei românești în Uniunea Sovietică și Festivalul dramaturgiei ruse și sovietice în România aduc în fața unui mare număr de spectatori, o dată cu valorile cele mai de preț ale creației dramaturgice din cele două țări, mesajul sincer al prieteniei care animă popoarele noastre socialiste frățești.

Vasile Ileașă

CINEMA

Frontul nomad

Frontul era într-adevăr nomad în acele zile de lupte înversurate, cînd în Siberia se încheia războiul civil, iar în Mongolia triumfa revoluția. Focurile de armă răpăiau cînd ici, cînd colo, nimic nu era sigur și stabil, era o perioadă de răsturnare generală, istoria se scria cu sînge, iar destinele oamenilor ieșeau din făgașul lor multisecular.

Evocînd această pagină dramatică de război civil, cineaștii din Sverdlovsk (scenariul M. Kolesnikov și B. Halzanov, regia B. Halzanov) au ales o formulă care amintește puțin de ro-

Yuri Solomin, de partea cealaltă a baricadei

maneale lui Dumas. Deznodămîntul evenimentelor pare să atîrne de înfruntarea directă dintre cei doi puternici adversari — ofițerul alb Șmakov și gardistul roșu Samburskoi, așa cum soarta Europei părea să depîndă de faptul dacă D'Artagnan va ajunge la timp cu bijuteriile reginei.

„Cei trei mușchetari” este o carte fermecătoare, însă nimeni nu se așteaptă să învețe din paginile ei istoria Franței secolului al XVII-lea. Nici filmul „Frontul nomad” nu se pretinde o evocare istorică. Istoria rămîne în afara cadrului, mai mult un pretext pentru brodarea unei suite de aventuri captivante, gen „capă și spa-

dă”. Buni și răi se urmăresc pe viață și pe moarte, întrecîndu-se nu numai în forța trupului, ci și a minții. Bărbații sînt puternici și dibaci, călăreți neîntrepuși și ochitori fără cusur. Călcădele se desfășoară nestingherite pe spații uriașe, amintindu-ne încă o dată că în mitologia cinematografului calul rămîne o vedetă de prim rang.

Natura, obiceiurile locurilor sporesc pitorescul filmului. Asistăm, de pildă, la o scenă în care un baron rus, spre a găsi sprijin la feudalii mongoli, hotărăște să treacă la budism. Ceremonia este filmată în toate detaliile, cu tot dichisul, ca un mic spectacol.

Actorii joacă cu vădită plăcere. Printre ei îl recunoaștem pe „aghioțantul excelenței sale”. Iuri Solomin poartă și aici, cu aceeași eleganță, uniforma de ofițer alb, numai că de data aceasta ea nu-i mai ascunde adevărata identitate.

I. S.

INTERVIU

Cascadorii, „birocrați ai riscului”...

Alexandr Massarki e cascador. Are la activ peste șaiszeci de filme, a dublat multe vedete ale ecranului sovietic. Și totuși abia în al treilea rînd e cascador. În primul rînd e inginer — un inginer talentat, autor a tot felul de aparate și dispozitive, a opt invenții omologate și intrate în producție; iar în al doilea rînd este antrenor de sambo. Dar astăzi vom vorbi cu Massarski cascadorul.

— Ce ați avut ocazia să faceți în film?

— Să cad — pe pămînt, pe asfalt, pe gheață, pe șine de cale ferată, pe garduri de sîrmă ghimpată. Să cad de pe fereastră, de pe acoperișuri, de pe scări, de pe stînci, de pe ziduri de fortăreață, de pe trenuri. Să călăresc și să cad de pe cal în plin galop, să sar din mașini care se răsturnau, ardeau, explodau. Să iau parte la încăierări, la lupte corp la corp, la dueluri, la masacre. Am fost „țaiat, împuscat, cotoșogit, spînzurat”.

— Și ce era adevărat în aceste trucaje periculoase?

— Spectatorul de azi, care a devenit mare specialist în ale cinematografului, inclină să creadă că nu-i nimic adevărat. În filmul „Nuntă la Malinovka”, de exemplu, în care îl dublam pe actorul Samoilov, m-am bătut cu „dușmanul” lui cu șisuri adevărate, ascuțite ca lama. Cînd am izbutit să-mi dezarmez „adversarul”, cuțitul i-a zburat din mînă, a tăiat sticla de lampă care se afla în traiectoria lui — lampa nici nu s-a clintit! — și s-a infipt în lemnul ușii, vibrînd minute de-a rîndul. Bineînțeles, trupurile nu sînt străpunse de-adevăratalea cu lancea, însă cîdem de-adevăratalea de la mari înălțimi.

— De ce nu sînt înlocuiți actorii cu manechine?

— Fiindcă efectul n-ar mai fi același. Să zicem că trebuie filmat un om care cade de la etajul al cincilea. Manechinul ar cădea ca un bolovan. Pe cînd omul mai mișcă o mină. Iși mai stringe sau își întinde picioarele.

— Dar măcar vă bateți în așa fel încît să nu vă algeți cu vinătăi adevărate?

— Într-un film nu ieșea deloc scena bătăii între doi „dușmani de moarte”. Atunci regizorul i-a chemat pe fiecare în parte și le-a șoptit: „Tragem ultima dublă, așa că te rog să te bați fără cruțare. Te asigur că partenerul n-o să se supere”. Actorii s-au bătut într-adevăr fără menajamente, dar secvența n-a reușit: pe ecran se vedea doar o vinzoleală fără sens. Asemenea scene trebuie bine pregătite și jucate. Încăierările absolute uimitoare prin veridicitatea lor din filmele hollywoodiene sînt în realitate scene foarte bine puse la punct și executate în mișcări de balet.

— Și totuși se aud oasele trosnînd...

— În realitate pumnul trece la un centimetru de nas. Atît cel care „bate”, cît și cel care „e bătut” trebuie să o facă cu mare artă. Bătăile se repetă pe fragmente. Apropo de bătaie, în filmul „Sezon mort” a fost o scenă, în prim plan, în care Roland Bikov, legat de scaun, era torturat. Bikov închidea ochii înainte ca pumnul să se apropie de maxilarul lui. A trebuit

să iau eu locul „călăului”; cu mine Bikov era liniștit, avea încredere că am să-mi opresc pumnul exact la centimetrul salvator.

— Care a fost cel mai periculos truc executat de dv.?

— Mă găseam în jungla africană — adevărată! — cu echipa filmului „Comitetul celor 19”. Inventasem un truc pentru actorul Igor Donskoi, care juca rolul unui ofițer-mercenar și vroiam să-l probez mai întii eu. Trebuia să sar, să mă răsucesc în aer și să trag cîteva focuri de revolver. Totul a mers bine, dar deodată am observat că în locul unde urma să aterizez își ridicase capul un șarpe enorm. Acum povestesc liniștit, însă prin ce am trecut atunci... În ultima clipă am reușit să dau de o parte capul șarpelui cu tocul revolverului. Pe toc s-au prelins picături de venin...

— Cum este asigurată securitatea cascadorilor?

— Pentru căderile de la mari înăl-

„Zborurile” cu motocicleta sînt și ele adevărate

țimi se aștern saltele, sau baloturi cu vată, sau fin, sau rumeguș. Francezul Gilles Delamare a fost cel dintii care a sărit pe ambalaje de carton de la televizoare; deocamdată nimeni n-a găsit un amortizor mai bun. Lui Delamare, care a fost incontestabil cel mai mare cascador, îi aparțin faimoasele cuvinte la care am subscris cu toții „Ador viața; primejdia nu reprezintă pentru mine decît o modalitate de a da un sens vieții”. Delamare se supranumise un „birocraț al riscului”, dădea mare importanță antrenamentelor metodice, concentrării, singelul rece. Dar a murit cum mor de obicei cascadorii, executînd un truc arhicunoscut și simplu: în timp ce se trăgea a șaptea dublă, la un viraj bruscu cu mașina pe o șosea netedă ca în palmă... Dealtfel, toate contractele pe care le închei cu studiourile stipulează că îmi asum întreaga răspundere pentru securitatea persoanei mele...

V. Zaharko

REFLECTOR

■ Erich von Stroheim Jun. își face debutul ca regizor la Hollywood, cu filmul „Înainte de apusul soarelui”.

■ Micul Prinț va cînta. Alan Jay Lerner și Frederik Loewe scriu scenariul și muzica pentru un musical după celebra carte a lui Antoine de Saint-Exupéry.

■ Vedeta noului film al lui Vittorio de Sica, „Vacanța”, este Florinda Bolkan, actrița braziliană creată și lansată în Italia.

■ Elizabeth Taylor fără Richard Burton. Dar numai pe ecran. Partenerul actriței cu ochi violeți în filmul „Raid de noapte” este Laurence Harvey.

■ Popularul actor vestgerman Heinz Rühmann a ajuns milionar, în filmul „Oh, Jonathan!” pe care îl realizează Franz Peter Wirth.

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta

tehnica

tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

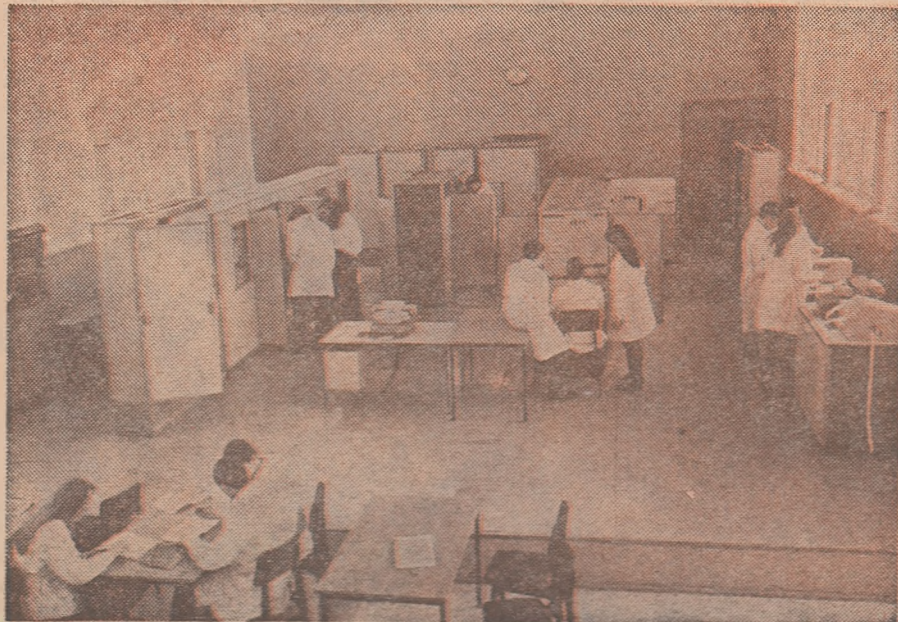
tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

La Moscova, centrul de învățămînt pentru formarea specialiștilor în calculatoare electronice pregătește o primă promoție masivă de 2 000 de programatori, montori, operatori etc. Cursanții sînt elevi în ultimele clase ale unui număr de 20 școli medii din capitala U.R.S.S.
Foto : B. Ușmaikin (A.P.N.)

Se stabilesc, deci, arbitrar niște puncte, după care timpul scurs este măsurat numărînd cîte cicluri ale frecvenței de rezonanță separă punctele. Ceasul poate fi calibrat și pentru cronometria „civilă” dacă este sincronizat cu evenimentele cerești folosite pentru a stabili timpul civil.

Uluitoarea precizie a ceasului atomic va ajuta la urmărirea sutelor de avioane cu reacție care se deplasează între aeroporturile foarte aglomerate. Un prim sistem experimental folosește un ceas atomic pe sol și diverse instalații auxiliare pentru a avea în fiecare secundă evidența poziției exacte a tuturor avioanelor aflate în aer într-un anumit sector de control. Cam în același fel sînt „inventariate” și obiectele aflate pe orbită în jurul Pămîntului. Pentru a asigura curent electric cu un ritm uniform, întreprinderile producătoare au început să-l verifice cu ceasul atomic, care este un standard de frecvență.

OPTICĂ

Căi de comunicație pentru imagini

Așa cum o sîrmă de metal este bună conducătoare de electricitate, o fibră de sticlă trebuie să lase să treacă lumina. Și totuși în realitate nu se întimplă așa. Fibră de sticlă nu transmite lumina decît dacă este tratată într-un anumit fel, cam ca obiectivele fotografice. Ea trebuie „îmbrăcată” în mai multe pelicule transparente, dispuse una peste cealaltă. Da-

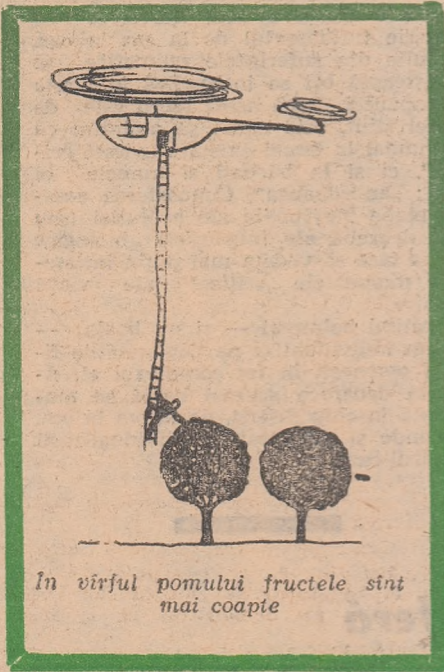
Fibrele de sticlă își vor găsi aplicații în videotelefonie

torită proprietăților lor de refracție, peliculele împiedică unda luminoasă să iasă afară, obligînd-o să tot cotcească și să se mențină în interiorul fibrei. Așa se explică de ce, cînd urmează să fie folosite pentru transmiterea luminii, fibrele de sticlă, de felul lor foarte ușor de fabricat, ajung extrem de scumpe. Tratamentul de suprafață este cel care le ridică prețul de cost.

O nouă fibră optică, pusă recent la punct, elimină însă acest inconvenient. Este vorba de un tub capilar confecționat din cuarț topit și umplut cu un lichid adecvat — tetraclorurena pentru început — al cărui randament optic se anunță foarte ridicat.

„Conductorul”, gol pe dinăuntru, care servește drept ghid de unde luminoase este fabricat dintr-un tub de cuarț cu diametrul exterior de 6 mm și cel interior de 4 mm, care este tras la cald, în flacăra unui arzător foarte puternic, pînă cînd devine un fir microscopic cu diametrul exterior de 95 microni și cel interior de 65 microni. Grosimea peretelui scade în aceeași proporție: de la 1 mm la 15 microni. Între indicii de refracție al cuarțului și cel al lichidului există o mică diferență.

Pînă nu de mult cercetările erau concentrate asupra fibrelor pline. Fibrele găurite și umplute cu un lichid deschid acum un domeniu de cercetare mai promițător. Aceste conductoare optice, capabile să transporte o imagine dintr-un punct într-altul fără ajutorul vreunui aparat sînt chemate să joace un rol uriaș în comunicații. Atît în televiziune cît și în telefonie și chiar în transmisiile numerice, date de tot felul vor putea fi transformate în imagini optice pentru a fi transportate cu ajutorul fibrelor.

hertzi (infrasunetele au frecvențe mai mici de 20 hertzi) prelungește cu 10 la sută timpul de reacție vizuală. Ea este nocivă îndeosebi la intensitatea de 105 decibeli, dar rămîne periculoasă pînă la 95 decibeli. Or, asemenea infrasunete sînt emise frecvent de motoarele automobilelor, ceea ce înseamnă că, o dată cu încetinirea reacțiilor vizuale, ele fac să crească riscul de greșeli de conducere, deoarece șoferul nu mai percepe în timp util informațiile care-i sosesc de pe traiect și nu mai răspunde cum se cuvine.

În laborator s-a mai constatat și că infrasunetele provoacă tulburări generale asemănătoare celor din starea de beție: vedere neclară, senzație de

Dacă simțim că ne slăbește atenția, e mai cuminte să ne oprim!

plutire, oboseală și o euforie amăgitoare care deteriorează reflexele. Dacă un conducător auto a băut cumva și puțin alcool, efectele se însumează, mărind pericolul.

Cercetările confirmă deci că un motor silențios, pentru obținerea căruia se fac astăzi eforturi considerabile, nu ar constitui cîtusi de puțin un lux

superfluu, ci mai degrabă o exigență a securității rutiere. În același timp ele furnizează o explicație pentru unele accidente misterioase, care au loc ziua-n amiaza mare, pe vreme bună, pe drum drept și șosea uscată.

FIZICĂ

O secundă în 6 000 de ani

Un ceas de serie care nu face diferențe mai mari de un minut pe lună este o realizare cu care se poate mîndri orice fabrică. Dar pentru un specialist în cronometrie un astfel de ceas e inutilizabil. Pentru el un ceas exact este

Timpul nu stă pe loc

numai cel care întîrzie cu o secundă în 6 000 de ani! O asemenea minunăție există: este ultimul tip de ceas atomic.

Pînă după ultimul război mondial timpul era calculat pe baza rotației zilnice a Pămîntului în jurul axei sale și a revoluției sale anuale împrejurul Soarelui. De atunci încoace timpul astronomic a devenit însă insuficient de precis pentru multe cercetări și experiențe.

Dar mai întii să vedem ce este timpul. Majoritatea specialiștilor în cronometrie sînt de părere că el constituie o abstracție, deoarece nu are realitate dacă nu este aplicat la un eveniment concret din viață. Cînd vorbim despre trecerea timpului, spun ei, înțelegem un fel de mișcare sau activitate. Mai precis, întie începutul și sfîrșitul unei acțiuni trece ceea ce mintea omenească consideră instinctiv drept timp.

Dar dacă timpul e abstract, cum să-l măsurăm? În general, există două metode de măsurare: directă, cînd aplicăm instrumentul de măsură de-a dreptul obiectului, și indirectă, cînd măsurăm ceva ce corespunde cu obiectul pe care vrem de fapt să-l măsurăm. Cînd aud, de pildă, pocnetul pistolului la alergări, concurenții țînesc, iar arbitrul apasă pe buton și declanșează cronometrul. În clipa cînd cîștigătorul trece linia de finis, arbitrul oprește cronometrul și citește timpul. De fapt, el nu măsoară direct timpul ci alcargă cîști-

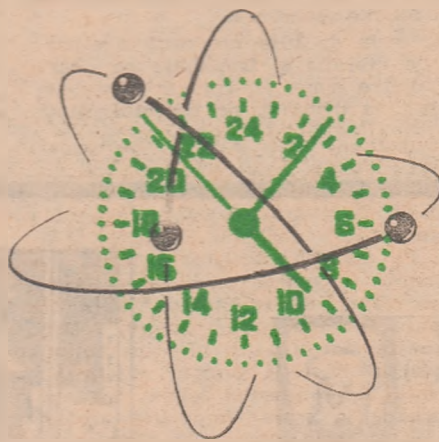
gătorul, ci deplasarea acului cronometrului. Cu alte cuvinte pe cadranul cronometrului arbitrul măsoară direct mișcarea acului și indirect mișcarea în timp a cîștigătorului cursei.

Toate ceasurile imbină un dispozitiv care efectuează mișcări regulate la intervale egale (un pendul, un arc, un motor electric) și un mecanism de numărare care înregistrează numărul mișcărilor. Așadar, ceasul este un aparat de măsurare indirectă a timpului și dovedește concret caracterul abstract al timpului. El împarte timpul în părți care, la rîndul lor, pot fi folosite pentru a măsura mișcarea.

Orice fracțiune de timp poate fi exprimată prin subdiviziunile stabilite — ore, minute, secunde sau mai puțin. Cea mai mică unitate depinde de frecvența mișcărilor, iar precizia cu care pot fi măsurate acestea depinde de uniformitatea lor. O deviere minimă duce la măsurători inexacte. În cronometria astronomică unitățile de bază sînt ziua și anul, care corespund celor două mișcări ale Pămîntului. Dacă acestea ar fi fost perfect uniforme, n-ar mai fi fost nevoie de căutarea unui etalon de timp exact. Dar ele au mici deviații, care nu contează pentru uzul curent însă nu asigură precizia reclamată de unele științe.

Pentru a satisface această precizie cercetătorii au recurs la atomii și grupurile de atomi rezonanți, adică făcuți să vibreze, ca standard de referință complet independent de cel astronomic. Atomii și moleculele pot servi drept „pendule”, dat fiind că mișcările lor sînt perfect uniforme: frecvența cu care vibrează a fost stabilită o dată pentru totdeauna de legile lumii atomice. În consecință, o dată puși în mișcare, atomii rezonanți își mențin frecvența la infinit. În plus, fiecare tip de atom își are propria frecvență. Atomul de cesiu, de pildă, vibrează mereu cu 9.121 milioane de cicluri pe secundă.

Pentru a înțelege cum este folosit acest timp atomic, trebuie să știm că specialiștii în orlogerie vorbesc despre

timpul epocii și despre timpul scurs. Cel dintîi este un punct specific de pe o scară a timpului. Astfel, ora 4,30 se referă la un punct pe scara de 24 de ore a zilei. Timpul scurs este o perioadă ca, de pildă, intervalul dintre startul și finisul cursei de 100 m. Prin natura sa cronometria atomică este făcută să măsoare timpul scurs, care interesează de fapt pe majoritatea cercetătorilor.

Poșta medicului

CALIOPIA G. — Tecuci: După semnele descrise de dv. (inclusiv desenul!) este vorba de o infestare a unghiilor cu paraziți micotici — boală numită **onicomicoză** — pricinuită fie de ciuperca **Tricofiton** (onixis tricofitic), fie de levuri de genul **Candida** (onixis candidozic). Ca tratament, înaintea aplicării oricăror soluții sau unguente procedați la distrugerea unghiilor friabile cu sulfură de bariu sau extirparea lor chirurgicală urmată de aplicații locale de pomadă Buclosamid, după băi prelungite și repetate, zilnic, cu o soluție slabă de permanganat de potasiu. Ca tratament general: Griseofulvină 2 g/zi în 4 prize, timp de cel puțin 3—4 luni.

CIOABA NICOLAE — Timișoara: 1) **Laringofaringita cronică** este o inflamație a căilor aeriene superioare care cedează, de obicei, la pulverizări și aerosolizări cu soluții antibiotice, asociate cu hidrocortizon și cu alfa-chimotripsină. Cure de aerosoli calzi cu ape minerale sulfuroase în stațiunile Govora, Slănic-Moldova, Căciulata. Trebuie evitate alcoolul, tutunul, condimentele alimentare etc. 2) „Bășicuțele” care apar pe talpa picioarelor, conținând un lichid viscos și însoțite de mâncărime insuportabilă, sînt provocate probabil de o ciupercă din genul **Epidermofiton**, fiind vorba asadar de o **epidermomicoză veziculară a picioarelor**, care, netratată evoluează cu ameliorări hibernale și recidive în timpul verii, cînd transpirația abundentă îi favorizează dezvoltarea. Profilactic se recomandă evitarea ciorapilor din țesături sintetice, dacă aceștia nu sînt impregnați cu substanțe antimicotice (Sanitized, Microl etc.). Local băi căldute repetate cu soluție slabă de permanganat de potasiu (1/10 000), urmate de deschiderea sistematică a veziculelor cu un foarfece steril, badionări cu Fenosept 1/3 și aplicații de pomadă Buclosamid P sau de Rp. Crisarobină 5 g. savelină 100 g. Pudraj trisăotâminal al picioarelor cu talc boricat 2%. La tratamentul local se asociază tratamentul general cu Griseofulvină M. asociată cu Prednison.

COBAIU OSCAR — Bacău: **Streptococul beta-hemolitic** este considerat agentul patogen al scarlatinei și al reumatismului. Sensibilitatea la penicilină și streptomycină a acestui streptococ prezent în exsudatul recoltat din gît, așa cum arată antibiograma, confirmă necesitatea unei cure cu unul sau chiar cu ambele antibiotice asociate pînă la completa sterilizare a produsului patologic.

DANIELA — București: 1) Cititi răspunsul dat sub N. Achimescu — Craiova, în nr. trecut 2) N-am auzit de acest sport japonez, de aceea vă sfătuim să cercți relații suplimentare revistei care a publicat articolul respectiv.

POPOVICI N. NICOLAE — Lugoj: Dacă **Glibenclamidul** nu este încă cunoscut, cum afirmați dv., de unii medici, faptul se datorează relativei noutăți a acestui preparat anti-diabetic din clasa derivaților de sulfoniluree (din care face parte Tolbutamid și Cicloral). După cum arată specialistul diabetolog conf. dr. Gh. S. Băcanu, în lucrarea „Medicația anti-diabetică” (CIMCB, 1972), acest nou produs este „considerat în general cel mai eficient și foarte bine suportat digestiv. Doza de 5 mg pentru un comorimat, față de concentrațiile mult mai mari de Tolbutamid, reprezintă de asemenea un avantaj important”. Tratamentul începe cu 1/2 cpr., imediat după micul dejun. Doza maximă la care se ajunge, treptat, nu poate depăși 3 cpr./zi. Din care două dimineata și unul seara. Prin tatonare se va stabili apoi doza de întreținere. Produsul, care nu se fabrică încă la noi, este tipizat în alte țări sub următoarele denumiri farmaceutice: **Daonil—Hoechst**, **Euglucon—Boehringer**, **Maninil—Germel**.

INGINER — Timișoara: După descrierea dv., acest puls rar (bradicardic) care se modifică la cel mai mic efort ar fi un așa-zis „**ritm nodal**” datorat stimulului nervos care inițiază contractia cardiacă în nodul atrioventricular (nu în nodul sinusal ca în mod fiziologic). Cum de obicei apare la coronarieni este absolut necesară o electrocardiogramă pentru precizarea diagnosticului și a conduitei de tratament.

C. AVRAM — Roman: Despre „implante dentare” am publicat un articol și în pagina noastră medicală. Din păcate, în cazul dv. nu există altă soluție decît aceea a clasiceilor proteze, însă din cauza diabetului de care suferiți vă sfătuim să solicitați internarea în clinica stomatologică din Iași.

NICOLAU ALEXANDRU — București: În cazul cînd anticoagulantele și medicația folosită s-au dovedit inoperante, singura soluție în arterita obliterantă (boala **Winiwarler-Bürger**) rămîne tot intervenția chirurgicală. S-ar putea încerca metoda **Oppel** — simpatectomia lombară cu suprarenalectomie, care adeseori evită amputația membrului bolnav.

IVĂȘCU NICOLAE — Bocsa, jud. Caras-Severin: E adevărat că novocaina este o substanță care, injectată, poate da accidente alergice, constînd în fenomene cardiovasculare, respiratorii și neuropsihice de felul celor descrise de dv. Dar aceste efecte sînt în general de scurtă durată și cedează o dată cu întreruperea tratamentului. Prin urmare avem impresia că tulburările dv. sînt pur subiective, fără vreo contingentă cu injecția făcută acum cîteva luni.

Înaintea unei operații grele

Foto: E. Tihonov (A.P.N.)

REUMATOLOGIE

Manifestări reumatismale în alte boli

Bolnavii de reumatism pot avea înaintea suferinței reumatice o altă boală, după cum o altă maladie poate să apară după ce s-a instalat criza reumatică.

Gastrita, ulcerul gastric și duodenal, colitele, colecistita, insuficiența hepatică — pot deseori preexista bolii reumatice. Aceste afecțiuni cer o atenție deosebită cînd e vorba de utilizarea medicamentelor antireumatice. Se știe că aspirina, fenilbutazona, indometacina, cortizonul pot provoca arsuri, grețuri, care se datoresc acțiunii iritante a acestor substanțe la nivelul mucoasei stomacului. Ulcerul gastroduodenal poate fi provocat de aceste medicamente sau, uneori, poate fi redeschis.

De aceea, bolnavul de reumatism trebuie să semnaleze medicului orice durere pe care a simțit-o la stomac, chiar dacă în momentul cînd vine la cabinetul medical el se simte bine. Dacă aceste boli prezintă importanță în ce privește oportunitatea utilizării medicamentelor, în schimb sînt altele care au o legătură directă cu suferința reumatică. De pildă colita, dacă nu este corect tratată, poate întreține mult timp fenomene dureroase articulare. Unele dureri de cap la suferinzi de spondiloză cervicală, durerile de șale la cei cu spondiloză lombară sînt activate de crizele de colită. Și așa cum uneori o durere de spate (în special în partea dreaptă) este provocată de o criză de colecistită, o durere iradiată spre abdomen poate fi cauzată de o criză de spondiloză dorsală.

Multe infecții ale aparatului respirator pot redeștepta dureri reumatice, dar existența unei bronșite cronice (în special la fumători) poate constitui un factor permanent de iritație la bolnavii care au și o spondiloză.

Accesele de tuse provoacă o senzație de vibrație și trepidație pe care bolnavul o simte în coloana vertebrală sau, la distanță, pe traiectul unui

nerv. Adeseori nevralgiile intercostale și sensibilitatea nervului sciatic ce se resimte pînă în laba piciorului au drept cauze o tensiune a discului aflat între vertebre și care apasă asupra rădăcinii nervului, în momentul efortului pe care îl cauzează tusea.

Infecțiile colibacilare la rinichi pot constitui o sursă de infecție ce întreține și reactivează din cînd în cînd fie o artroză, fie o spondiloză. Unele dureri sciatică, la femei, au ca origine o infecție genitală.

De asemenea, în cazurile cînd prostata este bolnavă, ea poate provoca reactivări la cei ce suferă de spondiloză lombară. Numai un examen medical poate aprecia ceea ce este pricinuit de prostată și ceea ce ține de spondiloză.

Infecțiile gonococice pot provoca crize de reumatism acut, de aceea ele trebuie tratate cu mare atenție. Urmările acestor infecții pot dăinui mulți ani.

Adeseori crizele de lumbago sînt socotite de bolnavi crize de rinichi ori viceversa. Trebuie să știm că concomitent cu calculii renali bolnavul poate avea și reumatism gulos. Tratamentul nu se adresează atunci numai durerii, ci și cauzei care provoacă depunerea de săruri minerale în jurul articulațiilor. Cura de ceaiuri diuretice (mătasă de porumb, cozi de cireșe) favorizează eliminarea sărurilor.

Unele din bolile de inimă ale adultului sînt urmări ale infecțiilor și ale reumatismului contractat în copilărie. Arterioscleroza, hipertensiunea arterială sînt frecvente după o anumită vîrstă. Prevenirea lor — și aceasta înseamnă evitarea abuzurilor alimentare și reducerea cauzelor ce provoacă surmenajul sistemului nervos — poate face mai puțin simțită o spondiloză.

Uneori, apariția primelor semne dureroase la membrele inferioare este considerată de bolnav un fenomen re-

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esu
esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu.
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

umatic, cînd în realitate adevărata cauză este o proastă circulație arterială. Alteori, nevralgiile sciatică sînt interpretate de către bolnavi drept urmări ale unei proaste circulații. Numai medicul este în măsură să aprecieze adevărata cauză a acestor dureri și să prescrie tratamentul de la caz la caz.

Multe din suferințele reumatice se redeșteaptă ori se intensifică la vîrsta menopauzei. Dacă acest lucru este de obicei știut, este cazul să amintim că nu numai la femei există o „vîrstă critică”, ci și la bărbați și numele ei este: „andropauza”. Cunoașterea acestor etape inevitabile ale evoluției (sau mai degrabă ale involuției) biologice ne va face să vedem mai puțin întunecate momentele „critice” ale vieții noastre.

Tratînd bolnavul — și nu boala — putem individualiza particularitățile ființei omenești în tot complexul ei. Aceasta deoarece aceeași boală se manifestă în chip diferit, de la om la om, de unde și necesitatea individualizării fiecărui caz.

Oferă burete de kefir

LUPU ANGELA strada Subl. Popa nr. 35, București (tel. 80.66.09 — dim.); **LEȘEANU ADRIANA**, str. Coșbuc nr. 28, oraș Săcele, jud. Brașov; **CULACOV VASILICA**, Șos. Mangaliai, nr. 76, bl. E, et. I, ap. 3, Constanța; **PĂDUREANU NICOLAE**, str. Avîntului, bl. I 2, sc. C, et. I, ap. 16, Vaslui; **METONI IOAN**, str. Progresului nr. 8, sc. 2, et. I, ap. 17, Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, jud. Bacău; **TRIFAN IVAN**, str. E. Teodoroiu, bl. nr. 3, et. IV, ap. 20, Roman, jud. Neamț; **VOICU ANIA**, str. Prisaca Dornei, nr. 4, bl. D4, sc. 1, ap. 3, sect. 4, București (tel. 43.71.01); **ALECU FLORICA**, str. Bărcănești nr. 88, Ploiești, jud. Prahova; **IANCU AUREL**, str. Paroșeni nr. 364, oraș Vulcan — Petroșani, jud. Hunedoara; **CRETU SOFIA**, str. Băiceni nr. 6, bl. A 3, sc. B, ap. 21 — Dr. Taberei, București; **GUZGAN ELENA**, str. Egalității nr. 13, Galați; **IUSIPENCO VALENTINA**, str. Banat nr. 10, sect. 2, București-Voluntari, of. p. 11; **VARGA ROZALIA**, str. Argentina nr. 32, sect. 1 (Piața Victoriei), București; **MAG ELEFTERIA**, str. Gojdu, bl. A 7, sc. 4, et. IV, ap. 80, Deva, jud. Hunedoara (între orele 16—20); **PETRUȘ ALEXANDRINA**, str. Gojdu, bl. F. 4, sc. 3, et. I, ap. 7, Deva, jud. Hunedoara (între orele 16—20); **GHEORGHE ANA**, str. Întregerii, bl. G 2, sc. A, et. I, ap. 4, Cartier Baba-Novac, București (tel. 22. 80. 89); **LUCIAN IOAN**, str. Verdi nr. 7, Timișoara; **POPESCU IOAN**, str. Luca Craioveanu nr. 40, sect. 6, București; **BALTAGA ZINON**, str. Constructorilor nr. 20, ap. 28, Turda (tel.: 26 05); **COȘMAREC NICOLAE**, str. Luică nr. 33, fost M5, et. VI, ap. 39, sect. 5, of. p. 7, București; **DUMITRESCU ANA**, str. M. Eminescu nr. 37, Roșiorii de Vede; **ING. DABU EUGENIA**, str. Aleea Lotriorei nr. 7, bl. H 16 A, sc. B, et. II, ap. 31, sect. 4, București; **TOPALĂ DUMITRU**, com. 23 August, jud. Constanța; **GUȚAN**, B-dul Dinicu Golescu nr. 39, sc. 1, et. V, ap. 21, sect. 7, București (tel. 49.37.08).

— Noapte bună, dragi telespectatori

AUSTRALIA

Lord Howe, o altă insulă a comorilor

Cine nu-și amintește de romanul „Insula comorilor” al lui Stevenson? O insulă pierdută în ocean, comori ascunse de pirați, o revoltă la bordul unei nave, o luptă crâncenă; pe scurt, la fiecare pas aventuri care taie respirația cititorului.

Intr-o bună zi Gleb Grigoriev, căpitanul lui „Viteaz”, a întins pe masa din cabina lui o hartă și ne-a arătat un mic punct negru în imensitatea albastrelor oceanului.

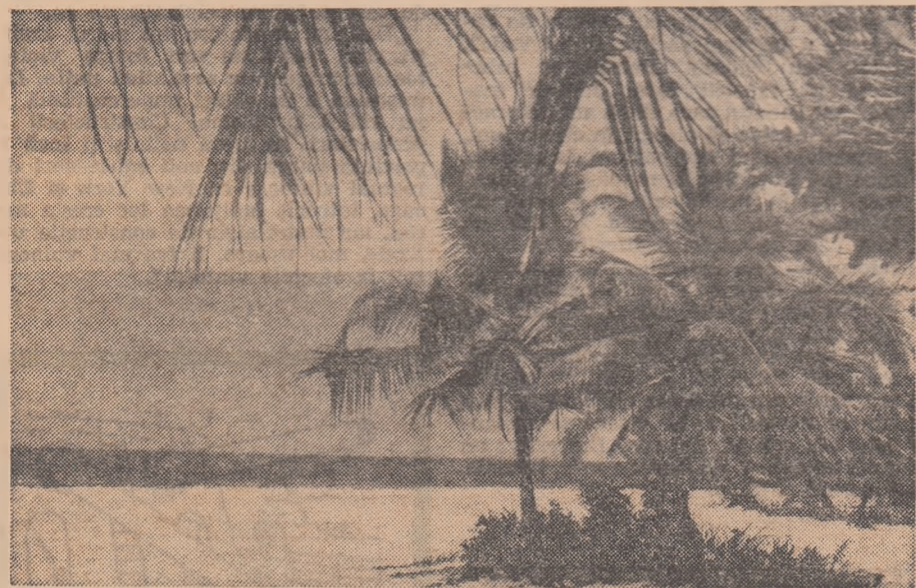
— Asta-i Lord Howe. O altă insulă a comorilor. În asemenea insule izolate acostau pirații după lungi peregriări pe mare.

— Crezi că și în Lord Howe au acostat odinioară pirați?

— Pe mare orice e cu puțință, ne-a

ocean. N-are nici un golf în care să poată ancora nave și nici un loc propice pentru un aeroport, întrucât e alcătuită din două stînci mari îndărătul cărora se întinde o limbă de pământ, tot stîncos. De departe, Lord Howe seamănă astfel cu un șarpe de mare cu două capete și o coadă lungă. Am hotărât să-mi petrec singura zi de escală pe acele meleaguri împreună cu Ahmetiev. Era și el mulțumit de asta, pentru că avea nevoie de un ajutor. Am umblat deci cu plăcere pe o iarbă frumoasă, bogată, cum nu mai văzusem de mult. Căci în Lord Howe iarba nu e ofilită de arșiță, Cerul e albastru, iar stîncile, pădurile și pășunile au tonuri potolite.

Pe plajă se jucau cițiva copii cu păr blond, pistrii și picioare lungi. Niște

Nisip, cer albastru și palmieri

răspuns Gleb cu expresia lui favorită. N-ar fi exclus ca în această mică fișie de uscat să găsim bogății pe care calele lui „Viteaz” să nu le poată transporta. În lumea asta există atîtea lucruri necunoscute...

Da, în insulele pustii, pe fundul mărilor și în preajma unor stînci perfide există, cu siguranță, mult aur, argint și pietre prețioase care n-au fost descoperite și probabil că nu vor fi niciodată date la iveală. Dar pe geologii noștri nu-i interesau astfel de comori. Un fragment de rocă poate fi adesea mult mai prețios pentru știință decît niște lăzi cu aur.

Din acest punct de vedere, pentru paleobotanistul Mihail Ahmetiev, Lord Howe era o autentică insulă a comorilor, căci se crede că ar fi o rămășiță din legendarul continent Pacifida, înghițit de ocean. Insula Lord Howe are o vegetație unică pe glob.

Foarte mică, această fișie de uscat aparține Australiei, de care e despărțită însă printr-o mare întindere de

mici australieni tipici. Ne priveau curioși.

— Aici, pe la voi există pirați? I-a întrebat Grigoriev cit mai serios cu puțință.

Copiii au făcut ochii mari.

— Nu... ne-au răspuns ei. Nu credem...

— Și nici n-au existat vreodată? Nu știți?

— Nu... a replicat unul.

— Poate că odată a fost, a intervenit precipitat altul, foarte pistriat. Ne privea grav prin lentilele ochelarilor.

— Dar comori nu sînt? Monede de aur, pietre prețioase?

— Poate că da...

— Nu știți sigur?

— Nu, a replicat băiețelul puțin derutat. Vreți să căutați?

— Da.

Insularii adulți care asistau la discuție au început să ridă. Dar copiii continuau să ne privească cu ochii holbați. Oameni din altă parte veniseră acolo să caute comori ascunse de pirați. Iar ei, care trăiau în Lord Howe, nu știau că insula tănuia asemenea minunății.

Autoritățile ne-au pus la dispoziție un camion, scuzîndu-se că în insulă nu există autobuze. Dar noi am fost bucu-roși și de camion, căci nu ne așteptam ca Lord Howe să aibă autovehicule.

Am ajuns repede la destinație. Insula are circa 10 km lungime și 2 km lățime. Drumul trece printr-o pădure. Dealtfel, toată vegetația e luxuriantă. Pe drum n-am întîlnit țipenie de om. Insula are numai 200 de locuitori. Aproape tot atîția ciți călători pe „Viteaz”.

La cealaltă extremitate a insulei, unde nu există nici un drum, am pornit pe jos către țarm. Coasta stîncoasă era scaldată de valuri, iar faleza își etala straturile de rocă de parcă ar fi fost tăiată cu cuțitul. Dar toate frumusețile au fost numaidecît date uitării; nimeni nu remarcă parcă splendida plajă, nici valurile care ni se spărgeau la picioare. Geologii erau atenți numai la stîncă pe care o ciopleau cu ciocanul. Erau grăbiți și încordați, de parcă un val enorm le putea înșfăca în orice clipă porțiunea aceea de faleză, eu straturi geologice atît de bine puse

Desen de Z. Nemirovski

în evidență. Cum detașau un fragment de piatră, îl fărîmau și constatau că conține olivin, piroxen, bazalt... Înainte de a fi virită în rucsac, descoperirea trecea din mină în mină.

La un moment dat, am plecat totuși cu Mihail Ahmetiev în pădure. Mihail citise tot ce găsisse despre Lord Howe. Deși nu mai fusese niciodată în insulă pînă atunci, vorbea despre ea ca un ghid bine informat. Mi-a povestit lucruri impresionante. De pildă, că în insulă nu există aproape deloc păsări. Au fost exterminate de vînători. La un moment dat s-a constatat că au dispărut brusc și unele specii de insecte utile. Apoi mi-a spus că în Lord Howe nu se cultivă legume și fructe din pricina solului stîncos.

— Cu ce se ocupă, atunci, locuitorii?

— Cresc animale și exportă semințe de palmier de Lord Howe foarte căutate pe piața mondială. E un palmier unic pe glob. O varietate înrudită există numai în insulele Juan Fernandez, tocmai lingă coasta chiliană.

— Cum se explică asta?

— Nu se știe. Specialiștii nu-și pot explica încă de ce specii atît de apropiate cresc la o asemenea depărtare una de alta.

Poteca care înainta de-a lungul țăr-mului s-a terminat brusc în fața unui haos de stînci uriașe, dominate de niște copaci. Eram la liziera unei păduri dese, în care nu se poate pătrunde ușor. Căci e sălbatică și ostilă. Picioarele mi se poticneau, ca în niște capcane, în rădăcinile mari și crengile ne zgîriau obrazul, iar tufișuri dure ca fierul ne barau mereu drumul. Totuși continuam să înaintăm. Eu eram acoperit de vînătăi și zgîrieturi. Nici Mihail nu arăta mai fahnice.

— Cînd o să ne întorcem pe vas, mi-a spus el rizînd, ai noștri au să creadă că ne-am încăierat cu indigenii.

După ce ne-am odihnit puțin, am scos cu grijă frunzele, crenguțele și semințele din rucsacuri și Mihail a făcut o fișă pentru fiecare, notînd locul unde o găsisse și în ce împrejurări. Acum poseda într-adevăr o comoară și era fericit.

Curînd, la locul de întîlnire au venit și geologii. Rucsacurile lor, pline ochi cu pietre, erau mult mai grele decît ale noastre. Copiii curioși s-au strîns în jurul nostru. Mureau de nerăbdare să afle dacă găsisem într-adevăr o comoară. Geologii și-au dat jos rucsacurile cu un oftat de ușurare. Le-am așezat și noi pe ale noastre alături. Copiii s-au apropiat tîptil de ele și au aruncat priviri averse înăuntru, dar n-au văzut decît pietre, frunze și crengi obișnuite... Se întrebau probabil: unde erau monedele de aur, bijuteriile și pumnalele piraților?

Am izbucnit cu toții în ris. Și pînă la urmă le-am explicat că nu eram căutători de comori, ci oameni de știință și de ce aveam nevoie de acele pietre, crenguțe și frunze.

L. Pocivalov

TUNISIA

O graniță invizibilă

La un moment dat, călătorul care înaintează spre sudul Tunisiei trece un hotar invizibil, care nu e însemnat pe nici o hartă. De acolo începe Sahara. Dar ca să ajungă în Sahara, el trebuie să facă mai întîi un mare ocol în jurul terenului salin Chott-el-Djerid, care se întinde de-a lungul

a 160 km de la nord spre sud. Vara, pe timp de arșiță, sarea strălucește orbitor în soare și apar miraje.

Drumurile din această zonă sînt destul de bune. Șoseaua cea mai circulată este o ramificație a unui vechi drum de caravane. Cîndva, pe această cale de acces care străbătea Sahara erau transportate mărfuri de pe țăr-mul Mediteranei pînă în Sudan și pe fluviul Niger. Ca să poată construi drumuri prin nisip, unde nu există nici un punct de reper, cei dintîi temerari au trebuit să utilizeze aceleași aparate de orientare ca și navigatorii medievali. Dar istoria cuceririi Saharei a consemnat și multe tragedii consumate în deșert. Se știe, de pildă, că o furtună de nisip a acoperit o caravană alcătuită din 2 000 de cămile; puținii beduini care au supraviețuit abia au putut ajunge în cea mai apropiată oază.

Din școală știam că oazele sînt alcătuite dintr-un mănunchi de arbori veșnic verzi, care înconjoară un bazin cu apă murdară, improprie pentru băut. Gafsa, cea mai mare oază din sudul Tunisiei, are însă circa un milion de palmieri. Iar la Tezura, pe aproximativ 1 012 hectare cresc — alături de curmali — rodii, bananierii și smochini, precum și diverse ierburi, între care și caprifoiul. Această oază e alimentată de multe izvoare, care dau circa 45 000 litri de apă pe minut. Apa circulă printr-un extrem de complicat sistem de canale, pe care nimeni nu l-a modificat de acum șapte secole cînd a fost construit. De obicei, fiecare familie are între 100 și 1 000 de copaci, care sînt moșteniți din generație în generație și li asigură hrana.

Nu este exclus ca puținele familii de beduini, care locuiesc pe aceste meleaguri, să fie însă și ultima generație de nomazi. Căci grație programului guvernamental de învățămînt, datorită căruia 90 la sută din copiii tunisieni frecventează acum școala elementară (față de 25 la sută în 1965), majoritatea beduinilor au părăsit deșertul și și-au schimbat modul de viață.

O dată ajuns în sudul Tunisiei, călătorul trebuie să viziteze neapărat peșterile unde locuiesc berberii. E vorba de cîteva sute de peșteri răco-roase săpate de strămoșii lor cu secole înainte. În condițiile unei clime toride și în absența materialelor de construcție, peșterile sînt un gen de locuință economică și confortabilă. Fiecare are, în genere, o adîncime de circa 9 metri și numărul de încăperi necesar familiei care o locuiește. Dacă sînt văruițe, iar apoi mobilate cu mari paturi de metal și alte piese, „camerele” devin chiar confortabile.

Tunisia a cunoscut atîtea incursiuni străine, încît acum populația țării este cea mai eterogenă din tot nordul Africii. Acolo au stăpînit cîndva romanii, vandalii, spaniolii și turcii. În timpul romanilor, țara a fost una din principalele furnizoare de cereale, vin și măslina ale imperiului roman.

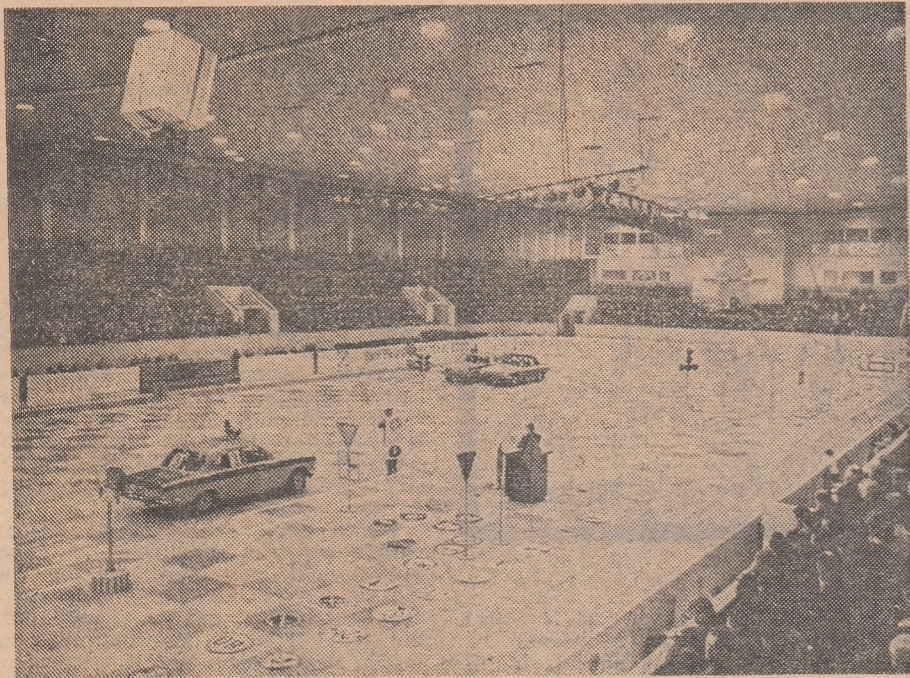
În nord există multe vestigii ale acestor civilizații apuse. La Kairouan, de pildă, ale cărui minarete se văd de la mari depărtări, se află o moschee musulmană foarte importantă. Pelerinii care vin acolo intră mai întîi în hammam — o baie de aburi așezată într-o stradă strîmtă. Acum 100 de ani, străinii care cutezau să intre în baie riscuau pedeapsa cu moartea. Acum, însă, li se „oferă” aburi fierbinți, noutățile zilei și un masaj puternic care face să le trosnească coastele și care a fost, probabil, preluat de la bizantinii, ca dealtfel și baia.

(După „Za rubejom”)

— Cască botul mai tare, că altfel n-o să pară veridic!
Desen de V. Spelnikov

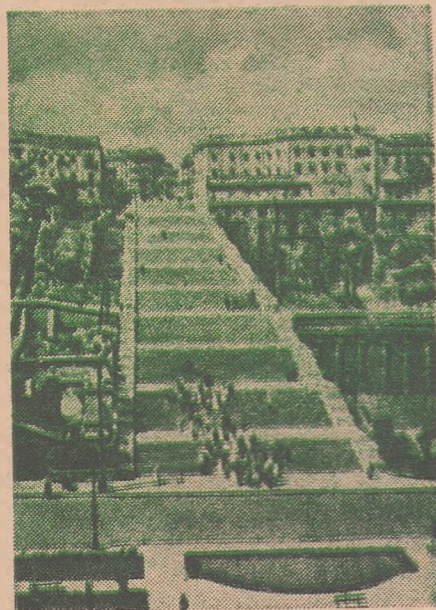

„Lecție deschisă” cu noile reguli de circulație adoptate în U.R.S.S.
Foto: V. Borodin (A.P.N.)

MISTER ÎN CATACOMBE

Atenție! Pericol de radiație!

Acum două săptămâni, televiziunea din Odesa și-a întrerupt brusc emisiunea de scară pentru o comunicare urgentă. Colonelul de miliție N. Bogdanțev anunța că un paznic al depozitului din faimoasele catacombe ale orașului constatase în dimineața zilei respective lipsa a șase recipiente de plumb conținând plăcuțe dintr-un metal radioactiv extrem de primejdios.

Grupul operativ a scotocit pretutindeni... (În fotografie, faimoasa scară Potiokin)

Toți cei care veniseră din intimitate în contact cu recipientele erau, de aceea, invitați să se prezinte de urgență la un control radiologic în policlinica cea mai apropiată. Iar cei care aveau asupra lor recipientele erau insistent rugați să telefoneze la miliție.

Dispariția izotopilor fusese anunțată la miliție la ora zece dimineața. Imediat au fost informate de pericolul de radiație toate secțiile de miliție și toate stațiile epidemiologice. A fost organizat de urgență un comandament pentru căutarea izotopilor, iar un grup operativ cu misiune specială a pornit neîntârziat spre catacombe.

Cercetând cu grijă situația din depozit și negăsind nici o urmă de efracție, milițienii din grupul operativ au conchis că vinovații ar trebui căutați, eventual, printre copiii care, în ciuda interdicției, se joacă uneori în catacombe de-a partizanii. Poate că unii din ei au intrat în depozit în orele când acesta era deschis. Au fost formulate însă, evident, și alte versiuni și s-a trecut la verificarea lor succesivă. Lucrători ai miliției și procuraturii, medici, funcționari etc. căutau cu înfrigurare primejdiile recipientele prin școli, curți, case. Întrebau pe oricine întâlneau în cale dacă în ziua respectivă intrase sau văzuse pe cineva intrând în catacombe.

Până seara au fost astfel chestionați

mii de oameni. Dar Odesa are peste un milion de locuitori. În plus, numărul presupunerilor asupra împrejurărilor în care s-a putut produce dispariția sporea neconținut și fiecare dintre ele trebuia verificată minuțios. Orașenii erau alarmați, dar apelul făcut de colonelul Bogdanțev rămăsese totuși fără răspuns. Poate că acela — sau aceea — care aveau asupra-le izotopii nu fuseseră în momentul respectiv în fața televizorului. Sau poate că vinovații se temeau de consecințele pe care le putea avea fapta lor. Deși comunicatul subliniase că nu vor fi aplicate sancțiuni.

Între timp se lăsase noaptea. Participanții la operația „Izotopi” continuau cercetările. Sunau la ușile apartamentelor, se scuzau și îi întrebau pe părinți unde fuseseră copiii lor în ziua respectivă. În cele din urmă au aflat numele unui școlar despre care colegii lui bănuiau că s-ar fi jucat în ziua cu pricina în catacombe. La ora patru dimineața se știa că în ajun-coboriseră în catacombe circa 20 de copii. Ceea ce nu însemna totuși că tot ei luaseră și recipientele.

În sfârșit, la ora nouă, în dimineața zilei următoare au fost găsite trei plăcuțe, cele mai radioactive, fiecare de cite un centimetru pătrat. Zece copii care intraseră în contact cu ele au fost de urgență internați în spital. Din fericire nici unul nu fusese iradiat cu o doză primejdișă pentru organism. Dar copiii nu-și aminteau locul unde aruncaseră alte două plăcuțe și cel de al șaselea recipient nedeschis. Din fericire, aceste ultime două plăcuțe stătuseră șapte ani în depozit și radioactivitatea lor scăzuse considerabil, încât în clipa dispariției nu mai erau foarte primejdișoase.

Totuși la ora cind a fost dată publicității relatarea de mai sus căutarea lor cu aparate speciale, ultrasensibile, continua, iar membrii grupului operativ erau convinși că peste puțin timp le vor afla

MICA ENCICLOPEDI

Personaj principal:

„nasul”

Parfum este un termen asociat parcul instinctiv cu Franța, ca și arta culinară de altfel, deși ambele au fost de fapt aduse din Italia. Într-adevăr, după ce s-a căsătorit cu Henric al II-lea, în 1533, și s-a mutat la Paris, Caterina de Medici a găsit că în viitorul oraș-lumină se minca atât de prost, încât și-a adus proprii-i bucătari de la Florența, introducând astfel în noua ei patrie nu numai arta culinară, ci și o mulțime de zarzavaturi și legume noi.

Celebra industria a parfumurilor de

la Grasse, (sudul Franței), este și ea de origine italiană. Tot familia Medici l-a instalat pe signor Tombarelli, fabricant de parfumuri din Florența, în orașul situat pe dealurile care se înalță la circa 15 km nord de Cannes. Una din specialitățile create de signor Tombarelli erau mânușile și corsetele parfumate, foarte apreciate abia mai târziu, la curtea frivolă a lui Ludovic al XV-lea, care a răspândit în toată Europa fama atelierelor din Grasse.

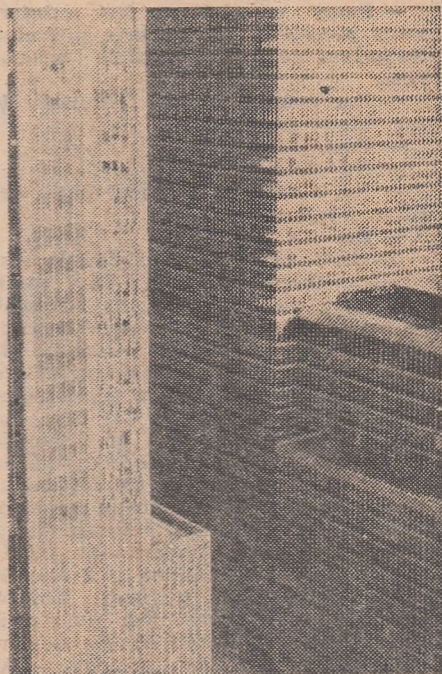
Parfurmurile sînt originare din Orient. Arabii foloseau distilarea pentru a extrage subtilele sau pătrunzătoarele, dar întotdeauna minunatele mirosuri din sute de flori, ierburi, scoarțe de copac, mirodenii și coji de fructe. Dar francezii au fost totuși cei care s-au impus în această artă. Grasse, un orașel cu 32 000 de locuitori, cățărăt la jumătatea drumului între mare și munți, este astăzi capitala mondială a parfumurilor. Esențele și uleiurile sînt fabricate sub acoperișurile ascuțite și învelite cu țigle ale tuturor caselor. Pe terasele dealurilor din jur se întind exclusiv grădini de iasomie, levănțică, mimoza, trandafiri, narcise, violete și tuberoze. Iar vapoarele aduc din toată lumea încărcături parfumate: mentă și camfor din Japonia, paciuli din Marea Sudului, ylang din Insula Reunion, citronella din China, lemn de trandafir din Peru, esență de trandafir din Bulgaria, lemn de santal din India.

Procedeul de obținere a parfumurilor seamănă foarte bine cu metoda de fabricare a oricărui rachiu, fie el vodcă, țuică sau whisky. Personajul principal al fabricii este „le nez” (nasul), specialistul care, după ani de practică, se pricepe să aleagă, în câteva luni, elementele unui nou parfum de calitate, care pot fi și 200 la număr. Un „nas” bun are în primul rînd... o memorie olfactivă care-i permite să distingă cam 1 200 de mirosuri diferite. În laboratorul lui este înconjurat de tuburi cu esențe distilate pe care le combină la infinit, din instinct, dar și pe baza experienței, pînă cînd obține un parfum care să-l satisfacă. Se povestește că, ascultînd opera lui Puccini, un specialist celebru ar fi creat un parfum care sugera atmosfera de visare și melancolie din grădina doamnei Butterfly: un amestec delicat de flori de măr, iasomie, tuberoze și liliac.

RĂUL DE ZGIRIE-NORI

Cea mai modernă boală

Acum un an, a amintit ziarul „Wall Street Journal”, un zgirie-nori new-yorkez de patruzeci și cinci de etaje a trebuit să fie evacuat în cursul unei

Indărătul acestor ziduri, noua boală a secolului

furtuni din cauză că edificiul se zguduia tot și geamurile se făcuseră țandări.

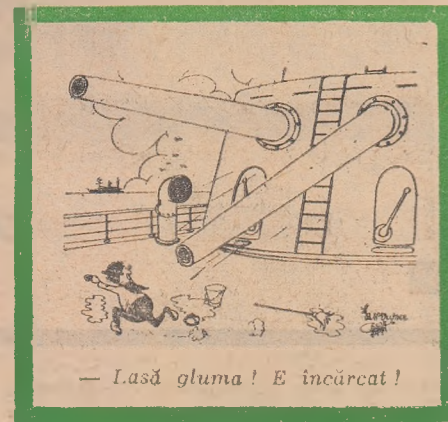
„În Statele Unite, a continuat același ziar, există vreo cincisprezece zgirie-nori a căror sensibilitate la vînt poate provoca dezagregamente locatarilor și chiar daune construcției. Dar sînt mult mai multe clădirile care scot sunete ciudate, ba chiar înfricoșătoare, cînd vîntul scutură ascensoarele, apasă asupra acoperișurilor și zidurilor și suflă în jurul lor”.

... varia
... varia varia v...
... varia varia varia v...
... varia varia varia varia v...
... varia varia varia varia var...
... varia varia varia varia v...
... varia varia varia varia varia v...
... varia varia varia varia varia v...

Dealtfel, conform unei anchete a Institutului tehnologic din Massachusetts, mulți oameni se simt descumpăniți în marile clădiri pe vreme de furtună. Simptomele unei adevărate maladii moderne provocate de oscilații sînt: amețelile, durerile de cap și grețurile, de care se plîng cei loviți de ea.

„Desigur, conchidea tot ziarul amintit, cînd suflă un vînt foarte violent toate construcțiile se clatină puțin. Dar mișcarea e de obicei imperceptibilă și nu ridică probleme. Constructorii și proprietarii se arată neliniștiți însă în privința unora din noii zgirie-nori din regiuni vîntoase ca New York și Chicago, întrucît înălțimea lor crește mereu, iar materialele de construcție utilizate, mai ușoare, îi fac mai vulnerabili la efectele vîntului”.

— Lasă gluma! E încărcat!

MOZAIC

E bine să plecați la oră...

Locuitorii insulei indoneziene Sulawesi (Celebes) sînt celebri pentru ospitalitatea lor. Cînd în casă le intră un oaspete, ceasul de perete e luat imediat și înlocuit cu altul, foarte frumos, sculptat și vopsit în culori aprinse, dar... fără mecanism de funcționare.

Care este explicația acestui bizar obicei?

Mai întii el vrea să spună că oaspetele era atît de dorit, încît gazdele nu mai vor să știe de scurgerea timpului, așa de multă plăcere le face vizita.

În al doilea rînd, gazdele fixează acele ceasornicului „mort” la ora cînd oaspetele trebuie să plece.

Și nici un localnic nu se simte jignit de această „impolitete”, căci cu toții socotesc că în orice trebuie măsură, mai ales cînd ai parte de o primire atît de caldă.

Cu un an înainte

După cum se știe, viitorul campionat mondial de fotbal din 1974 se va desfășura la München. Deși pînă la începerea competiției mondiale mai este încă un an, vînzarea biletelor a și început la 2 aprilie anul acesta. Organizatorii și-au propus să vîndă 2 129 000 de bilete, dintre care 1 250 000 au fost puse de pe acum în vînzare în R.F. Germania, iar 470 000 în alte țări. Restul biletelor va fi vîndut în preajma deschiderii campionatului mondial.

În vederea prevenirii speculei și a falsificării biletelor, organizatorii pun mai întii în vînzare niște tichete speciale care, cu cîteva zile înaintea deschiderii competiției, vor fi schimbate pe bilete autentice.

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR în perioada 11—17 mai 1973

Vineri 11 mai, ora 19: Ciclul I „Filozofia în era revoluției tehnico-științifice”. Conferința: „Revoluția tehnico-științifică și problema valorilor”. Va vorbi conf. univ. dr. Cornel Popa. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Sâmbătă 12 mai, ora 19: Ciclul I „România artistică — relief contemporan”. Conferința „Muzica — artă majoră în contextul culturii”. Va vorbi Petre Codreanu, directorul Teatrului de operă. Urmează un recital vocal-instrumental prezentat de Filarmonica de stat „George Enescu” și un film artistic.

Duminică 13 mai, ora 10,30: Manifestare pentru tineret. Ciclul: „Morală în sfera de competență a opiniei publice”. Conferința: „Educație și răspundere”. Va vorbi dr. Eminaș Dumitriu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Ora 19,00: Ciclul I „Compendiu de literatură română contemporană”. Răspundem la întrebările dumneavoastră despre: „Fenomenul literar actual — criterii și tendințe”. Interlocutor: dr. Victor Crăciun, critic literar. Răspund la întrebările cititorilor: Constantin Chiriță, prozator; Vlaicu Birna, poet. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Luni 14 mai, ora 19: Ciclul I „Sistemul democrației socialiste”. În dezbateri: „Democrația socialistă — expresie politică a valorilor supreme ale orândurii noastre”. Va vorbi Ioan Constant Manoliu, vicepreședinte al Tribunalului Suprem „Democrația socialistă — esență și conținut”. Va vorbi dr. Ladislau Lőrincz. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Marți 15 mai, ora 19: Ciclul I „Evocări din perspectiva prezentului. Anul revoluționar 1848”. Conferința: „125 de ani de la istorica adunare de pe Cimpia Libertății”. Va vorbi conf. univ. dr. Nicolae Ceacșir. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Miercuri 16 mai, ora 19: Ciclul I „Țara întreagă o singură voință — cincinalul înainte de termen”. În dezbateri: „Obiective la scară națională”. Va vorbi Aurel Vericeanu, redactor la revista „Probleme economice”. „Productivitate-calitate, două noțiuni care converg spre același țel”. Va vorbi dr. Elena Mălina. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

**De sâmbătă
până miercuri**

(Urmare din pag. a 4-a)

și își lungeau nerăbdători gurile ca să-l vadă pe Julinho. Nimeni n-ar fi dorit să fie în pielea lui, atât de copleșitoare era răspunderea care îi apăsa umerii. Și totuși, în fundul sufletului fiecare îl invidia și ar fi vrut parcă să fie în locul lui, căci în ziua aceea Avenida nu aștepta pe nimeni cu atita nerăbdare, cu atita încordare ca pe deșiratul Julinho.

Luni după-amiază, după parada școlilor de samba, carnavalul începe să se stingă treptat. Veselia din oraș nu se potolește totuși, ci, dimpotrivă, milioane de oameni se avintă cu și mai multă frenezie, în iureșul străzii. Carnavalul mai are de trăit mai bine de 24 de ore, dar cu fiecare clipă ce trece se simte apropierea sfârșitului.

Ultima zi se scurge repede. Dar și mai repede se consumă ultima noapte. În sfârșit, tobele amutesc și se lasă liniștea. Miercuri dimineața, la ora 6, la chioșcuri sosesc pachete voluminoase de ziare, care descriu pe larg carnavaul și fac bilanțul pierderilor. Anul acesta, de pildă, s-au înregistrat 107 morți din diverse cauze, 20 de mașini furate, 103 incendii, 746 de deplasări ale patrulelor de poliție 17 copii pierduți de părinți, 22 de încercări de sinucidere, 855 de apeluri la Salvare, 1726 de arestări numai în centru...

Rezultatele spectacolelor prezentate în cursul carnavalului sînt comunicate la trei zile după terminarea serbării, adică vineri. Marți, miercuri, joi și în prima jumătate a zilei de vineri, circula zvonuri și se fac pronosticuri. Iar vineri, sute de negri și mulatri se adună pe Avenida, în fața clădirii unde urmează ca la ora 3 să înceapă deschiderea plicurilor cu aprecierile juriului, să se calculeze punctajul și să se anunțe rezultatele.

Poșta medicului

(Urmare din pag. a 8-a)

ANY G. — București: În tricomonază — infecție locală datorată protozoarului flagelat *Trichomonas vaginalis* — tratamentul specific se face cu Metronidazol (Flagyl), un comprimat local, pe cale vaginală seara, timp de 20 zile, asociat cu administrarea pe cale bucală de 4 tablete/zi, una la șase ore, timp de 10 zile.

SPERANȚA D. — Buzău: Frigiditatea este o problemă a cărei componentă neurologică este deseori predominantă față de cea ginecologică (dispareunie, hipoplazie vaginală și cititoridiană etc.). Se poate încerca însă un tratament cu doze mici de hormoni androgeni și anume Metiltesteron, 3—4 cpr./zi, timp de 2—3 luni, asociat eventual și cu hormoni gonadotropi (Gonacor) și un excitant (Yohistrină, 1—2 cpr. cu o oră înainte de

momentul oportun). În general însă frigiditatea trebuie considerată și o nevroză și tratată ca atare (prin cure de Folcisteină U, o fiolă la două zile, asociată cu Antideprin, 1—2 cpr./zi) chiar dacă se încearcă și hormonoterapia.

MARIA — Com. Bucium, jud. Alba: 1) În metroanexitele cronice, în afara medicației sedative și analgezice, se recomandă Fenilbutazona sau Alindor, 3—4 drajeuri/zi, cure de antibiotice (Tetraciclină, Eritromicină) asociate cu alfachimotripsină. Local: băi de șezut fierbinți, irigații vaginale calde cu sare de Bazna, de Bălățești sau cu mușetel (Romazulan), fizioterapie (raze infraroșii sau ultrascurte — unde reci), cură balneoclimatică cu nămolurile de la Amara, Sovata, Techirghiol, Ocna Sibiului, în fine kineziterapie (gimnastică abdominopelvică) și masaj vaginal. 2) Citiți răspunsul dat sub Speranța D. — Buzău. 3) În constipația cronică: Galcorin, 5—6 lingurițe/zi, în apă îndulcită, în trei prize înaintea meselor.

NOU LA LOZ ÎN PLIC!

S-AU INTRODUS PREMII SUPLIMENTARE CONȘTIND DIN AUTOTURISME, BUTELI DE ARAGĂZ ȘI BANI LA SERIILE CARE SE GASESC ÎN VINZARE.

REȚINEȚI! NUMEROASE ȘI VALOROASE PREMII SUPLIMENTARE LA LOZ ÎN PLIC. NUMAI JUCIND, PUTEȚI CÎȘTIGA!

Printre ultimii câștigători LA LOZ ÎN PLIC se numără și participantul Goia Stelian din Brad, proaspăt câștigător al unui autoturism SKODA S100.

numai pînă la
20 MAI

TÎRGUL DE PRIMĂVARĂ

**TÎRGUL
NOUȚĂILOR!**

O gamă variată de confecții și tricotate de sezon în modele, desene și culori moderne își așteaptă cumpărătorii!

Tirgul de primăvară — prilej de reînnoire a garderobei cu articole de îmbrăcăminte de sezon la prețuri avantajoase!

Rețineți! Tirgul de primăvară — tirgul nouțărilor!

RECOM

**UZINA MECANICĂ PENTRU AGRICULTURA
ȘI INDUSTRIA ALIMENTARĂ GALAȚI**

Bd. C. Ceșbuc Nr. 256
Telefon 15438—15431 *

EXECUTĂ:

Hidrosfere 60 m.c.—100 m.c.—150 m.c.

Ridicător hidraulic monobloc în două variante

Barcă cu cositoare subacvatică

Scaun hidropneumatic

Cilindri hidraulici

Granulator G. M. 500

Diverse piese de schimb pentru tractoare și mașini agricole

„Mănincă sănătos“?

Omul a asociat dintotdeauna sănătatea cu mîncarea. Ai poftă de mîncare — totul e în regulă; n-ai — înseamnă că se petrece ceva în organism. Din această concepție s-o fi născut, probabil, urarea: „Mănincă sănătos!“

Să fie, însă, chiar așa de adevărată această propoziție rituală? Aduce oare mîncarea numai foloase? La aceste întrebări răspunde profesorul eston Einar Vagane, specialist în dietetică.

— Am să încep prin a aminti că civilizația nu înseamnă numai lungul șir de binefaceri și înlesniri de care ne bucurăm cu toții. În loc să mergem, de exemplu, la lucru pe jos — un kilometru, doi sau chiar trei —, ne înghesuim în autobuze supraglomerate. Sintem într-o grabă permanentă, mereu setoși de informații, considerînd că dezvoltarea intelectuală este mai prețioasă decît cea fizică. Dar orice stricare a echilibrului are consecințe nefaste. Așa s-a întîmplat și cu alimentația...

Apariția aterosclerozei — adevărată calamitate medico-socială în țările dezvoltate — este strîns legată de metabolism. Timp de cîteva ani un grup de medici din Estonia a studiat procesele metabolice la pescari, colhoznici, mîneri, studenți, sportivi, elevi. Și a constatat, de pildă, că la mulți copii de 12—13 ani cantitatea de colesterol depășește normalul. Cum se explică fenomenul? Există mai mulți factori, însă unul rămîne indiscutabil: ei consumă prea multe grăsimi.

Unii — din păcate destui — mai cred și acum că cu cît mănincă mai mult și mai sățios, cu atît e mai bine. Dar tot ce întrece măsura devine dăunător. În plus, consumăm de cîteva ori mai puțină energie decît înaintașii noștri. În consecință, nevoia de hrană a scăzut. Bunicii noștri, de exemplu, care recoltau manual, cu coasa, aveau nevoie de circa 7 000 de calorii pe zi. Omului de astăzi, care lucrează cu ajutorul mașinilor, îi sunt suficiente de două ori mai puține calorii. Iar cei ce nu depun un efort fizic, trebuie să se limiteze la circa 2 500 de calorii. Dar respectăm, oare, întotdeauna aceste norme?

Sînt unii care își fac un cult din mesele abundente, iar cînd își dau seama de asta, e prea tîrziu: au devenit sclavii poftelor de mîncare. Spuneți-mi, cîți dintre cunoscuții dumneavoastră, în zilele de odihnă, cînd nu fac nimic și privesc ore întregi la televizor, își amintesc să mănînce mai puțin?

— În această ordine de idei, sărbătorile sînt o adevărată calamitate. Mesele gem încarcate de fel de fel de bunătăți, care, de obicei, contravin normelor dietetice. Poate că au dreptate femeile care își impun un regim sever.

— Silueta trebuie menajată; în această privință nu mai incupe discuție. Dar nu sînt nici pentru „greva foamii“, pe care unele cochete o declară fără a se sfătui cu medicul. Și mă pronunț categoric contra medicamentelor

— Cum să nu împărtășesc această recomandare cuminte! Dar în afară de problema meselor abundente și neregulate există și aspectul dezechilibrului alimentar. Hrana noastră conține adesea prea multe grăsimi și hidrocarbone, dar e în schimb săracă în proteine, vitamine, substanțe minerale. Ne îndopăm copiii cu ciocolată, cu dulciuri, preferăm grăsimile animale în locul celor vegetale. Și rău facem! Ne simțim stomacul plin, facem suprastocuri de calorii, iar nevoile organismului rămîn totuși nesatisfăcute.

Din păcate, nici organele de simț nu ne vin în ajutor. Omul știe dacă e flă-

— Bine, dar dacă mi-e foame?...

mînd sau nu, poate să-și dea seama dacă o mîncare e gustoasă. Dar, vai, nu poate simți că n-are destule proteine sau albumine.

Încît, vedeți ce complicat e să spui simplu: „Mănincă sănătos“?

Z. Starovoitova

TEST

Zece întrebări pentru soți

Bărbații sînt rugați să răspundă cu toată sinceritatea la întrebările de mai jos — care îi vor ajuta să constate dacă nu cumva trebuie să schimbe ceva (desigur în bine) în viața lor de familie. Precizăm că întrebările propuse nu trebuie luate neapărat în serios, necum în tragic.

1. Vi se întîmplă să vă pregătiți singur micul dejun? (Da — 10 puncte; uneori — 5; nu — 2).
2. Vocea nevastei vi se pare neplăcută și nemelodiosă? (Da — 8 puncte; uneori — 2; nu — 4).
3. Vă place mai mult să vă petreceți seara la restaurant decît acasă? (Da — 10 puncte; uneori — 5; nu — 2).
4. Considerați că prietenul dv. a avut mai mult noroc în căsnicie decît dv.? (Da — 6 puncte; uneori — 2; nu — 3).
5. Cunoașteți gusturile soției dv., cărțile pe care le citește? (Da — 4 puncte; puțin — 0; nu — 10).
6. Povestiți cu plăcere aventurile dv. de tinerețe? (Da — 12 puncte; uneori — 5; nu — 6).
7. Vă place să vă petreceți concediul cu soția și considerați că numai așa trebuie procedat? (Da — 7 puncte; uneori — 5; nu — 4).
8. O comparați, de cîte ori aveți ocazia, pe soția dv. cu alte femei? (Da — 9 puncte; uneori — 2; nu — 1).
9. Munca dv. vă împiedică să fiți fericit în căsnicie? (Da — 8 puncte; uneori — 2; nu — 3).
10. Considerați că sînteți „sub papucul“ soției? (Da — 7 puncte; uneori — 5; nu — 3).

Și acum numărați punctele. Pînă la 30 de puncte. Aveți o căsni-

cie armonioasă, pe care nu o pot tulbura nici micile certuri ce pot surveni uneori.

Pînă la 60 de puncte. Sînteți mulțumit că v-ați înșurat anume cu soția dumneavoastră. Uneori vi se întîmplă să mai regretați libertatea „pierdută“, dar vă trece repede.

Pînă la 80 de puncte. Nu întotdeauna sînteți convins că aveți o căsnicie pe deplin reușită. Gelozia are, în această privință, un rol nu chiar de ultimă importanță. Așa încît străduți-vă să vă debarasați cît mai repede de acest sentiment.

Peste 80 de puncte. E cazul să vă alarmați. Sînteți nemulțumit de căsnicia dv. Căutați să stați cît mai puțin pe acasă, spre a nu vă indispuie soția cu reproșuri și văicăreli.

(După „Nedelea“)

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul dorit? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv., mai ales dacă ea este de interes general.

De toate pentru toți

I. Cum și din ce se fabrică vitaminele care se găsesc la farmacia?

T. MIRCEA — Dobra, jud. Hunedoara

R. Vitaminele se obține fie prin izolarea lor din materiile prime naturale în care se găsesc în cantități mari, fie pe cale sintetică. Iată cîteva metode de obținere a unor vitamine.

Vitamina A se extrage din uleiul de pește, dar se poate obține și pe cale sintetică. Vitamina B₁ se extrage din drojdia de bere sau pe cale sintetică. Vitamina B₁₂ e izolată din extractele de ficat și din culturi de Streptomyces griseus. Vitamina C se obține sintetic din sorboză, prin reducere. Vitamina E se extrage din uleiul de grîu embrionat, uleiul de arahide etc.

I. Cum a luat ființă satul 2 Mai din județul Constanța? Unii localnici mi-au spus că satul a apărut după anul 1878, iar alții susțin că satul nostru a fost fondat de Mihail Kogălniceanu.

GIURGESCU GHEORGHE
Satul 2 Mai, jud. Constanța

R. Într-adevăr, satul 2 Mai a fost întemeiat de Mihail Kogălniceanu.

Harta Dobrogei întocmită între 1880—1883 nu-l menționează. Satul e atestat documentar în anul 1897.

I. Am citit despre un „cargou de 125 000 tdw.“; vă rog să-mi explicați ce unitate de măsură e tdw.

D. V. — Rimnicu-Vilcea.

R. Se știe că tona (t) e o unitate de măsură a masei, egală cu 1 000 de kg. Deadweight (dw) (de la engl. „dead“ = mort, inert și „weight“ = greutate) e capacitatea maximă de încărcare a unei nave comerciale, reprezentînd rezervele de combustibil, de ulei, de apă, etc. și încărcătura utilă, inclusiv echipajul și pasagerii cu bagajele lor. Se măsoară în tone-greutate. Iar tona deadweight e unitatea de măsură pentru capacitatea de încărcare a unei nave comerciale, egală cu o tonă.

CORESPONDENȚĂ SENTIMENTALĂ

Cititorii și noi

Stimată V., scrisoarea dumneavoastră este a unui om lucid și demn. Vă felicităm că după dezamăgirea, încă foarte

dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
og dialog dialog dialog o
dialog dialog dialog dialog di
log dialog dialog dialog di
dialog dialog dialog dialog
og dialog dialog dialog dialo

proaspătă, pe care ați avut-o, sînteți în stare să judecați cu atîtă obiectivitate, că nu faceți o dramă din ceea ce vi s-a întîmplat. Și nici nu este o dramă — pentru dumneavoastră — de altfel, v-ați dat și singură seama că nu aveți pe cine regreta. Este, însă, întristător că există astfel de oameni care incurcă fără nici un scrupul viața altora, neștiind ce vor și schimbîndu-și hotărîrea mai des decît costumele. În scrisoarea dv. vă puneți și ne puneți cîteva întrebări. Din expunerea de fapte pe care ne-ați făcut-o, putem trage o singură concluzie: fostul dv. prieten face parte din categoria bărbaților lași, care atunci cînd vor să rupă o legătură, nu au curajul să o spună deschis, ba mai tîn să iasă și basma curată. Acești lași se împart la rîndu-le în două: lașii-„cavalieri“, care folosesc de obicei formula: „Draga mea, m-am gîndit bine, nu te merit, tu ești prea bună pentru mine, mai bine să ne despărțim“; și lașii-bădărani, care se agată de orice pretext sau chiar inventează o vină parteneriei, ca dînsa să pară cauza despărțirii, dorită de fapt de el. Așa a procedat și fostul dv. prieten. Dragostea lui față de dv. a fost, poate, la un moment dat, sinceră, însă se vede treaba că omul nu este capabil de sentimente trainice. Altfel nu se explică cum de a putut face acea jonglerie sentimentală, ba asaltîndu-vă cu declarații și scrisori, ba transferîndu-și ardoarea într-o prietenie nouă, ba revenind iar la dv. cu planuri ferme, ba dispărînd din nou după ce mai întîia a avut grijă să se pună la adăpostul unui pretext atît de ignobil ca scrisoarea anonimă pe care a invocat-o. Dacă într-adevăr vi se aduseseră niște acuzații și era interesat să le verifice, putea să o facă și abia după aceea să ia o hotărîre.

Cît despre dumneavoastră, ce să vă spunem? Un om care se analizează pe sine și întreaga situație cu atîtă luciditate, cînd totul este încă așa de proaspăt, nu are nevoie de floricele verbale de consolare. Totuși, tînem să vă asigurăm că nu aveți ce vă reproșa: nici credulitate, nici măcar ușurință, nici insistență. Era omeneste să nu rezistați în cele din urmă bombardamentului de telefoane, scrisori și rugăminți, deși vi se pare că atunci ați greșit. În orice caz n-ați greșit și nu veți greși nici de acum înainte apreciînd la un om vorba frumoasă și purtarea cuviincioasă. Nu e puțin, cu condiția să fie o calitate de fond — și nu un simplu manierism.

Sperăm că această experiență nedorită nu vă va zdruncina încrederea în oameni. Dumneavoastră păreți a ști să alegeți grîul de neghină.

„Sînt o tînără brașoveancă, am 20 de ani și sînt contabilă într-una din întreprinderile brașovene, iubesc muzica și literatura, mă pasionează problemele legate de viață, prietenie, dragoste, viața tineretului. Tîm foarte mult să corespond cu tineri și tinere din țară pe aceste teme sau pe diverse alte teme. Adresa mea: Livia Cristescu, Zona Gării Bl. 6 nr. 20. ap. 143, Brașov.“

— Pentru vechitura asta vrei atîția bani?!
— Dar e ca și nouă. Ne-am uitat foarte rar în ea!

Situație imprevizibilă

care taie pofta de mîncare. După ce că dăunează organismului, nu sînt nici eficiente: după zece zile kilogramele înălțurate își reiau locul. Rezultate mult mai bune dă procedeul, simplu și sănătos, de a micșora cantitatea zilnică de hrană pînă cînd organismul se obișnuiește singur, fără ajutorul pilulelor, cu norma indicată. Important e ca alimentația rațională să nu fie o măsură „în asalt“, ci să devină un sistem.

— Văd că împărtășiți principiul înțelepților antici: masa de dimineață ia-o singur, pe cea de prînz împarte-o cu prietenii, iar pe cea de seară cedeaz-o dușmanilor.